

Catalunya Cristiana

Setmanari d'informació
i de cultura religiosa
ANY XLIII | NÚM. 2228
2,90€ | 5 JUNY 2022

Agustí Codinach

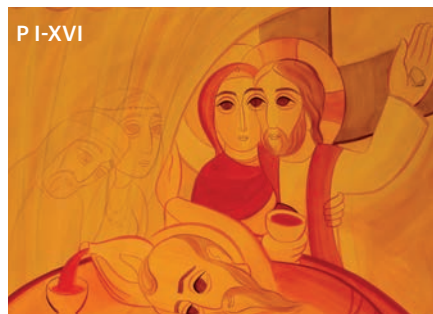
Casament a l'església de Sant Pere de Castellfollit del Boix.

Matrimoni cristià: bona notícia per a la societat

«Amoris laetitia» insta a convertir els cursets prematrimonials en itineraris d'acompanyament en clau catecumenal

P 3 i 8-12

P I-XVI

Suplement amb
motiu de la X Trobada
Mundial de les Famílies

Catalunya Cristiana

Subscriuiu-vos-hi

DESITJO SUBSCRIURE'M AL SETMANARI CATALUNYA CRISTIANA DURANT UN ANY (52 NÚMEROS)

Nom

Cognoms

Adreça

Població

DP

Tel.

NIF

A/e:

☐ Edició paper 145€

☐ Edició digital 90€

☐ Edició en català

☐ Edició en castellà

FORMA DE PAGAMENT

☐ Únic pagament per any

☐ Dos pagaments semestral

☐ Xec nominatiu que adjunto

☐ Domiciliació bancària (ompli ordre adjunta)

NOM COL·LABORADOR

Senyors, els prego que, a partir d'ara, i fins nou avís, carreguin al meu compte els rebuts que els presentarà Fundació Catalunya Cristiana per la meua subscripció al setmanari CatalunyaCristiana.

Titular

IBAN

ENTITAT

OFICINA

DC

COMPTE

DATA (DD/MM/AA)

Lliureu aquesta butlleta a:

Catalunya Cristiana

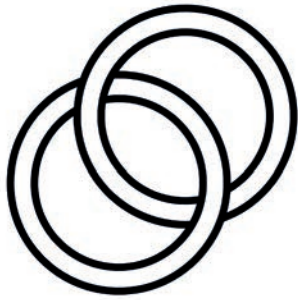
(Departament de Subscripcions)

Comtes de Bell-lloc, 67-69

08014 Barcelona

Conforme al que disposa l'article 6 de la llei orgànica 15/1999 de 13 de desembre, de Protecció de Dades de Caràcter Personal, autoritzo Catalunya Cristiana a incloure les meves dades personals al fitxer informàtic d'aquesta entitat així com a tractar-les, per tal de rebre informació periòdica de les seves activitats. En qualsevol moment el titular podrà exercir els drets d'accés, rectificació i cancel·lació, així com oposar-se al tractament de les seves dades adreçant-se a Catalunya Cristiana amb domicili al carrer Comtes de Bell-lloc, 67-69, 08014 Barcelona.

Signatura del titular

@Made

MN. MIQUEL RAMÓN
Director

Matrimonis: autenticitat i acompanyament

La dada és objectiva; els matrimonis per l'Església han disminuït molt en aquests darrers anys. És un reflex de la societat en què vivim, on no només augmenta el secularisme, sinó que també disminueixen totes aquelles propostes que suposin un compromís a llarg termini.

Ara bé, aquesta informació té un revers positiu que val la pena tenir en compte. Els matrimonis que se celebren sacramentalment, necessàriament ens indiquen que els cònjuges estan convençuts del camí que han triat. Ja no som en un ambient sociològic en el qual l'opció per defecte era casar-se per l'Església. Aquest nou panorama, fruit de la secularització galopant que vivim, ens fa pensar que els nuvis que decideixen passar per l'altar ho fan convençuts del que significa i convençuts que aquesta és la manera cristiana de viure el matrimoni. El descens de casos ens porta a pronosticar un augment de l'autenticitat dels que es decideixen per aquest camí.

En aquesta situació, enmig de l'ambient que ens toca viure, quins són els elements essencials per a l'èxit de la vida matrimonial cristiana? Des del meu punt de vista podem identificar, almenys, dos elements importants i

que es necessiten mútuament entre si. En primer lloc, la vida matrimonial no és autosuficient. Cal viure-la en comunitat, amb altres matrimonis amb els quals caminar i compartir la vida matrimonial. L'individualisme de la nostra època s'ha traslladat també a la vivència del matrimoni, i ens fa pensar que el matrimoni, tot i sent la cèl·lula bàsica de la societat, és una comunitat aïllada, autosuficient, que no necessita res extern a ell mateix. Però la vida cristiana és essencialment comunitària i, en conseqüència, el matrimoni no pot viure aliè a aquesta dimensió.

En segon lloc, és important aprofundir en el significat del matrimoni, descobrir-ne la riquesa a la llum de la filosofia, la teologia i altres ciències humanes. En aquest sentit, tenim la sort de disposar de la Teologia del Cos de san Joan Pau II, en la qual es basen tants moviments matrimonials. A més de les seves catequesis, cada vegada hi ha més autors que es dediquen a exposar-les i aprofundir-les, constituint així un element importantíssim per comprendre millor l'essència del matrimoni. El biògraf de sant Joan Pau II comenta que la Teologia del Cos és una bomba de rellotgeria que esclatarà en algun moment del segle XXI. Aquest temps ha arribat.

Contingut

03
Editorial

05
La setmana

06
Opinió

08
En primer pla

13
Vida eclesial

22
Opinió

25
Entrevista

30
Bíblia

32
Litúrgia

34
Espai lectors

36
Cultura

46
Agenda

47
Des del carrer

Testimoni de laics en el dia de l'Apostolat Seglar

PÀGINA 16-17

36-37
El llegat jueu de la catedral
de Barcelona

Anna Freixas, autora de «Yo, vieja»

PÀGINA 26-29

Anàlisi de la Llei de l'avortament

PÀGINA 18-21

14-15
Gallagher visita
Ucraïna

La setmana en tuits

RAFAEL LUCIANI
@RAFLUCIANI

Membre de la Comissió Teològica del Sínode

Francesc deixa total llibertat als catòlics alemanys en el seu Camí Sinodal

RAQUEL SANCHO
@SANCHO_RAQUEL

Comunitat de Sant'Egidio

La Comunitat de Sant'Egidio acompanya amb la pregària el cardenal Matteo Zuppi en el seu nou servei a l'Església com a president de la Conferència Episcopal Italiana

CARDENAL CUPICH
@CARDINALBCUPICH

Arquebisbe de Chicago

Sabem que les mesures de seguretat de les armes marquen la diferència. Un estudi del Northwestern Medicine, del 2021, va concloure que la prohibició federal d'armes d'assalt havia evitat 10 tiroteigs massius durant els 10 anys que va estar en vigor

EDUARD SALA
@EDSALA62

Responsable d'Acció Social de Càritas Barcelona

Inaugurem les noves instal·lacions del centre diürn Folre per a persones sense llar a Badalona

ANTONI GELONCH
@ANTONI_GELONCH

Historiador

Avui, a la laica Franca, és festiu. El motiu és la commemoració de la festa catòlica de l'Ascensió. A la no confessional Espanya aquesta festa, que formava part dels 3 jueves hay en el año que brillan más que el sol, no és festiva. Ho comunico als qui viuen de clixés i crítiques

Escollat a Ràdio Estel

IGNASI MIRANDA
Coordinador d'informatius

Art religiós franciscà

San Francisco en el Museo del Prado (PPC, 2022) és el títol d'un llibre escrit pel franciscà conventual i periodista Luis Esteban Larra. El 25 de maig en una entrevista al programa *Sense distància*, l'autor va definir el seu treball com «una guia artística i espiritual de 12 quadres, amb descripció un per un, referències als escrits de Francesc d'Assís i una pregària que és alhora pont de contemplació». Larra va explicar que, durant la presentació a l'església de Sant Francesc de Barcelona (carrer Bertran, 14), «els participants van triar un quadre i van oferir el seu testimoni».

A més del mateix Luis Esteban Larra, van intervenir en l'acte Juan Antonio Adánez, provincial dels conventuals d'Espanya, Eduard Rey, provincial dels caputxins de Catalunya, Carles Llopart, ministre de l'Orde Franciscà Secular de Catalunya, Francesc Linares, guardià dels franciscans del carrer Santaló de Barcelona, i María de los Ángeles Maeso, franciscana dels Sagrats Cors. Aquests representants de la família franciscana van coincidir a l'hora de veure en el llibre un pelegrinatge franciscà a través de l'art.

L'efemèride de la setmana

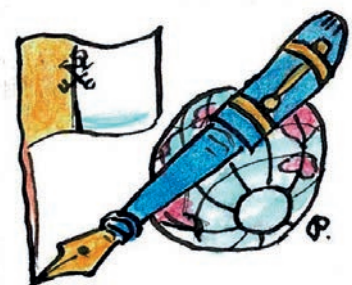
7 de juny del 1929: els Pactes del Laterà converteixen el Vaticà en un Estat sobirà.

Zoom

EDUARD BRUFAU

La massacre de 19 nens i dues professores en una escola de Texas ha començat els Estats Units, i ha tornat a posar en qüestió el lliure accés a les armes que hi ha en aquest país. Autoritats d'arreu del món han demanat modificar aquesta política. El mateix papa Francesc, després de pregar per les víctimes, ha reclamat posar fi al tràfic indiscriminat d'armes perquè aquestes tragèdies no tornin a passar.

DES DEL MONESTIR

El mètode Bates

Quan vaig arribar al monestir portava ulleres des de feia més de quinze anys. Algú em va parlar del Mètode Bates i vaig decidir seguir-lo. Em vaig treure les ulleres i vaig començar a practicar els exercicis a diari. Al principi no m'hi veia gens bé: no distingia les faccions de les germanes que seien a l'altra banda del cor de l'església i, durant el rodatge del programa *El convidat*, vaig veure l'Albert Om ben desenfocat. Van ser uns dies de paciència i confiança fins que, un bon dia... va passar! Mirant distretament per la finestra del taller (havia vetllat les malaltes de la infermeria aquella nit i anava mig endormiscada) em vaig adonar que, per uns moments, enfocava perfectament! Veia amb tota nitidesa els xiprers de l'exterior! L'experiència va ser

inenarrable... va ser un instant, però havia enfocat! A partir d'aquí vaig aplicar-me amb més il·lusió als exercicis i cada vegada els intervals de visió nítida eren més llargs. Ara mateix m'hi veig perfectament i ja no he fet ús mai més les ulleres.

L'oftalmòleg William Horatio Bates va viure fa més de cent anys i el seu mètode podria ajudar molta gent. No crec que totes les persones que porten ulleres se les puguin estalviar, però estic segura que més d'una sí. El que és ben estrany és que una cosa tan fàcil, pràctica i sana com són uns exercicis visuals no estigui més estesa o que, fins i tot, no s'ensenyi a les escoles i instituts.

La proposta de Bates és ben simple, consisteix que en lloc de forçar la vista, la relaxem; en

MONTSERRAT UNTERLÖHNER

Monestir de Sant Benet de Montserrat

comptes de voler veure fixant i forçant la mirada, la deixem lliure, en moviment i buscant que, d'alguna manera, sigui el paisatge el que vingui a nosaltres. Això em recorda molt com he de viure el dia a dia. Jesús ens convida a confiar i no tenir por. La vida no necessita del nostre esforç per ser viscuda, sinó de la nostra capacitat per gaudir-ne... Cada vegada que admiro un paisatge, m'agrada recordar-ho i en dono gràcies a Déu i, per què no, en aquesta ocasió, també al Dr. Bates!

Consisteix que en lloc de forçar la vista, la relaxem

JESÚS RENAU

Jesuïta

Durant segles, tant els tribunals eclesiàstics com civils, legalment utilitzaven les tortures en determinades situacions. Avui la tortura està prohibida com a mitjà legal per conèixer la veritat; a pesar de tot han sortit succedanis de la tortura.

També durant segles, arreu, l'esclavitud en les seves diverses formes era legal, es compraven i es venien les persones; hi havia mercats d'esclaus, aquesta realitat avui està abolida, si bé hi ha d'altres esclavituds que mostren el domini de l'home sobre l'home.

Els presoners de guerra, per deute i per moltes altres raons, en els temps de les navegacions a vela, podien ser castigats a remar tota la vida encadenats a les bodegues dels grans vaixells, molts

PENSANT-HO MILLOR

Ja n'hi ha prou!

morien exànimes i molts altres quan el vaixell s'enfonsava. També aquestes presons al mar han estat abolides, si bé hi ha molta gent sotmesa a dur treball, mal pagat, que els asfixia la vida. Els remers com a càstig han estat abolits.

Fins fa relativament pocs anys la majoria d'estats legalment aplicaven la pena de mort per determinats delictes greus. Encara ara hi ha estats que continuen utilitzant legalment aquest càstig; però lentament són més els estats que han abolit aquesta pena capital.

Actualment ningú no pot

No seria ja hora d'abolir la guerra, atòmica o convencional?

---

negar que per fi la societat vagi igualant els drets de les dones en un feminisme progressiu, ningú pot negar que a moltes zones del món es vagi progressant en el dret a l'escola i al lleure dels infants i adolescents, podríem encara afegir altres dimensions de progrés en marxa: ecologia, salut, consciència social, respecte a la diversitat... No seria ja hora d'abolir la guerra, atòmica o convencional?

Que hi ha conflictes, és evident i possiblement n'hi haurà sempre, però que s'arreglin matant joves, molts d'ells obligats a ser soldats, destruint la seva vida en plena joventut, deixant traumes a tota la població, destruint ciutats i territoris, és absurd. Realment els éssers humans som racionals?

JOAN JOSEP
OMELLA OMELLA
Cardenal arquebisbe de Barcelona

L'Esperit Sant, llum en el camí sinodal

Aquest diumenge de Pentecosta culmina el temps pasqual. El dia de la Pentecosta, cinquanta dies després de la Resurrecció del Senyor, l'Esperit Sant comunicat per Crist als seus apòstols manifesta la seva presència i la seva acció. A partir de llavors, l'Esperit Sant no ha cessat de guiar l'Església, de rejovenir-la i de menar-la a la unió total amb Crist (cf. *Lumen gentium* 4).

L'Esperit Sant, que, com ens diu el *Credo*, «infora la vida» i «parla per boca dels profetes», ja actuava des del començament de l'univers. Ell preparava en el poble d'Israel l'Església de Crist. Jesús, durant tota la seva vida terrenal, va estar inspirat per l'Esperit Sant, el qual es va manifestar plenament als creients el dia de la Pentecosta.

Ben conscient de la presència i missió de l'Esperit Sant en l'Església i en el món, el papa Francesc ha invitat tota l'Església a recórrer l'anomenat «camí sinodal», com a preparació del Sínode dels bisbes de l'octubre de 2023. Aquest itinerari es realitza en tres anys i en tres etapes: la diocesana, la continental i la universal.

Ens trobem ara en la fase diocesana, que a Barcelona va culminar el passat 29 de maig en una jornada al col·legi Maristes-La Immaculada. El terme «sinodalitat» significa «caminar junts». L'any 2021, en l'homilia de la missa d'obertura del camí que estem fent

en el si de l'Església, el papa Francesc centrava l'atenció en tres verbs: trobar, escoltar, discernir. Això és el que volem fer i no únicament ara, sinó que volem que sigui una manera de treballar permanent en les nostres comunitats. És un camí de renovació per escoltar el que l'Esperit Sant diu a les esglésies.

Estem, doncs, cridats a fer un exercici de discerniment. El discerniment és el cinquè objectiu fonamental del nostre Pla Pastoral Diocesà que estem treballant aquest curs. Per arribar-hi ens «cal tenir una oïda ben fina per saber escoltar l'Esperit i un cor ben disposat per accomplir el que ens diu». Per fer el que ens diu l'Esperit, «no serveixen ni les propostes místiques sense un fort compromís social i missioner, ni els discursos i praxis socials o pastorals sense una espiritualitat que transformi els cors» (*Evangelii gaudium* 262). Se'ns demana viure una «mística dels ulls oberts».

Benvolguts germans i germanes, si volem fer el «camí sinodal» ens cal, sobretot, pregar a l'Esperit Sant. Ho podem fer amb la pregària que ens proposa el Sant Pare i que demana, entre altres coses: «Ensenya'ns el camí, mostra'ns com assolir la meta, impedeix que perdem el rumb com a persones dèbils i pecadores, no permetis que la ignorància ens porti per falsos camins.»

La bona notícia del matrimoni cristià

El papa Francesc planteja un acompanyament als matrimonis almenys durant els primers cinc o deu anys

Agustí Codinach

Casament a la parròquia de Santa Maria del Remei de Barcelona.

L'any 2007, al conjunt de l'Estat espanyol es van celebrar un total de 113.187 casaments per l'Església. El 2019, l'any abans de la pandèmia, només se'n van celebrar 36.650. En 12 anys, la caiguda havia estat del 68%, d'acord amb les dades que publica anualment la Conferència Episcopal Espanyola.

«La resposta més simplista és dir que els joves d'avui no volen compromís, però és una qüestió més complexa», afirma Maria del Carmen Massé, doctora en Teologia, metge de família i professora de la Universitat Pontifícia de Comillas. «Casar-se no és només compromís, també és institucionalització, implica moltes coses que avui no tenen el mateix significat que abans.» Dit això, Massé, que és experta en discerniment conjugal, apunta una dimensió positiva de les dades: «Si pensem més en l'àmbit eclesial, podem veure'n la lectura positiva, en el sentit que els qui avui s'acosten al sacrament del matrimoni són signe de més autenticitat. Els que es casen per l'Església poden ser aquells que realment re-

MARÍA DEL CARMEN MASSÉ
«Els qui avui s'acosten al sacrament del matrimoni són signe de més autenticitat»

DAVID CAHUÉ I NÚRIA SAUQUÉ
«Per a nosaltres, la proposta cristiana del matrimoni és tenir Déu molt present a la nostra vida»

coneixen el valor del sacrament i han consagrat la vida en comú al si de la comunitat eclesial.» Com diu l'exhortació apostòlica *Amoris laetitia* en el seu número 1, «malgrat els nombrosos senyals de crisi del matrimoni, el desig de família resta viu especialment entre els joves, i això motiva l'Església. Com a resposta a aquest anhel l'anunci cristià relatiu a la família és veritablement una bona notícia».

Aquest és el cas de David Cahué Moreno i Núria Sauqué Pujol-Xicoy, que es van casar a Argentona el 19 de juliol del 2019 i que acaben de ser pares de l'Emma, la seva primera filla. «Ens vam casar per l'Església perquè per a nosaltres era molt important fer aquest pas amb Déu enmig nostre», explica el David. «Ho vam fer molt convençuts, contents i conscients de la importància del sacrament del matrimoni.»

Matrimoni inserit en un camí d'iniciació cristiana

El David i la Núria es van conèixer l'any 2012. Ella era de família creient,

mentre que ell no havia tingut cap contacte amb la religió catòlica. Arran de la malaltia i la mort del seu pare, el David, enginyer industrial, es va anar introduint en la fe catòlica, fins que es va decidir endinsar-se en un camí d'iniciació cristiana, compartit, a més, amb la Núria, infermera, que encara tenia pendent de rebre el sagrament de la Confirmació. L'Advent del 2018 van ingressar al catecumenat i van formar part d'un grup de catequesi que es reunia al Seminari de Barcelona.

«No ha sigut el meu camí, sinó el nostre camí, un camí que hem fet junts», expressa David Cahué. «La Pasqua del 2019 vaig rebre tots els sagraments de la iniciació cristiana a la catedral de Barcelona. La Núria, de la seva banda, va rebre el de la confirmació. Vam tenir la sort que una persona que va contribuir moltíssim en el nostre camí va ser el bisbe Toni Vadell, que ha estat un referent per a nosaltres.»

Altres referents importants en el seu camí de fe han estat els capellans Joan Obach i Felip-Juli Rodríguez, el diaca Jordi Albert Garrofé i la participació en els recessos d'Emmaús i Efatà, on s'han pogut emmirallar amb altres matrimonis que, com ells, tenen la mateixa vocació d'aquesta «íntima comunitat conjugal de vida i amor» (GS 48).

«Per a nosaltres, la proposta cristiana del matrimoni és tenir Déu molt present a la nostra vida», comenta el David. «La pregària personal i conjugal ens ajuda molt com a matrimoni. També els moments d'adoració i el fet de compartir junts la missa dominical.» I afegeix: «Tenim vocació al matrimoni per acompanyar-nos l'un a l'altre, fer-nos créixer en la fe i formar una família cristiana, on la fe es visqui amb total normalitat i quotidianitat. Volem que els nostres fills se sentin còmodes veient els pares parlant de Déu, preguntant junts.»

Actualment, a banda de compaginar feina i família, el David acompanya altres persones que es troben en el procés catecumenal, alhora que no descarta la possibilitat de participar en algun moviment de matrimonis: «En el

**AGUSTÍN LABRADOR
I VICTORIA GARCÍA**
«Amb el nostre Equip de la Mare de Déu formem una família, compartim vivències, dubtes, problemes i alegries»

**XAVIER PADILLA
I DOLORS PARELLADA**
«El Papa insta a convertir els cursets prematrimonials en itineraris d'acompanyament en clau catecumenal»

moment actual no ens veiem liderant o acompanyant un grup de matrimonis joves, tot i que ens encantaria trobar algun grup per compartir-hi la fe i la vivència matrimonial.»

Vocació compartida en un moviment de matrimonis

En aquest sentit, un bon exemple és el matrimoni format per Agustín Labrador i Victoria García, responsables de difusió dels Equips de la Mare de Déu a Catalunya i Menorca, un moviment fundat a França l'any 1939 pel pare Caffarel. Un Equip de la Mare de Déu és una petita comunitat cristiana d'entre cinc i set matrimonis que, acompanyats per un sacerdot, volen descobrir i viure la riquesa del sagrament del matrimoni a través del diàleg, l'oració i la formació. Actualment, a Catalunya i Menorca hi ha 85 equips de matrimonis que es reuneixen periòdicament. A Espanya són 980 i arreu del món 130.000 en 92 països.

Trobada general a La Conreria (Tiana), el 30 d'abril passat, dels Equips de la Mare de Déu de Catalunya-Menorca.

«Pertànyer a un moviment t'ajuda a entendre què vol dir ser germans en la fe i formar part de l'Església», manifesta Victòria García. «Amb el nostre equip formem una família, compartim vivències, dubtes, problemes i alegries», afegeix Agustín Labrador.

Fa vint anys que comparteixen el mateix grup de Barcelona, alhora que s'ocupen de portar un grup de matrimonis joves. Consideren que més que mai cal fer difusió de la importància del moviment. «Cal crear una necessitat de diàleg de la parella, de veure-hi més enllà del dia a dia, d'espiritualitat, de transcendència, que la gent vegi que ho necessita», comenta la Victòria. «Els que estem vivint aquest camí n'hem de donar testimoni.»

En la dinàmica dels Equips de la Mare de Déu, és molt important el diàleg en parella, sincer i profund, sota la mirada de Déu; la pregària personal, familiar i conjugal; la formació perquè la fe sigui més viva i personal; i la possibilitat de compartir inquietuds, realitats i experiències.

La proposta del moviment per a la formació de nuvis és un itinerari de tres anys, perquè totes les qüestions que s'hi aborden són de prou envergadura com per no enllestir-les en tres caps de setmana. «La tendència», segons Agustín

Labrador, «és fer un itinerari més llarg».

Reptes de l'acompanyament matrimonial

De fet, el papa Francesc dona molta importància a l'acompanyament en totes les facetes de la vida matrimonial, tal com es recull a l'*Amoris laetitia*. Cada matrimoni, diu el Papa, és una «història de salvació», i això suposa que es parteix d'una fragilitat que, gràcies al do de Déu i a una resposta creativa i generosa, va donant pas a una realitat cada vegada més sòlida i preciosa».

L'acompanyament és essencial, tal com afirmen Xavier Padilla i Dolors Parellada, directors del Secretariat de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona. El Papa planteja un acompanyament als matrimonis almenys durant els seus primers cinc o deu anys. Alhora, proposa que la preparació dels promesos al matrimoni estigui inserida en un camí d'iniciació cristiana. «Això vol dir convertir els antics cursets prematrimonials en veritables itineraris d'acompanyament prematrimonial en clau catecumenal», manifesten els responsables de Pastoral Familiar de l'arquebisbat de Barcelona.

Així mateix, i seguint les indi-

CERTIFICATS MÈDICS CARNET DE CONDUIR NÀUTICA I ARMES

CENTRE MÈDIC PLAÇA MOLINA

DR. RAFAEL SOLANAS ANGLADA

• COTXE, MOTO I CICLOMOTOR • PSICOTÈCNICS
• LLICÈNCIA D'ARMES • LABORALS I ESCOLARS • NÀUTICA

LABORABLES

De 10 a 13 h i de 16 a 20 h

Les persones que es presentin amb un exemplar de Catalunya Cristiana tindran un descompte

de 20 euros

www.centromedicoplazamolina.es

INFORMEU-VOS-EN: Tel. 932 188 826 - Mòbil: 639 474 741

c/ Balmes, 281, entr. 2n - 08006 Barcelona

La Núria i el David es van casar el 2019 i acaben de ser pares per primera vegada.

cacions del papa Francesc, la pastoral prematrimonial i matrimonial ha de ser sobretot una pastoral del vincle, on s'aportin elements que ajudin tant a madurar l'amor com a superar els moments durs: «Aquestes aportacions no són únicament conviccions doctrinals, sinó que també han de ser camins pràctics, consells ben encarnats, tàctiques preses de l'experiència i orientacions psicològiques. Ha de ser possible indicar llocs i persones, consultories o famílies disponibles, on puguin acudir a la recerca d'ajuda quan sorgeixin dificultats. És important assegurar que els promesos no vegin el casament com el final del camí, sinó que assumeixin el matrimoni com una vocació que els llança cap endavant, amb la ferma i realista decisió de travessar junts totes les proves i moments difícils.»

Com remarca Maria del Carmen Massé, hi ha una cosa bàsica i fonamental en la formació que tot matrimoni hauria de tenir: «D'una banda, la vocació cristiana i específicament la vocació cristiana al matrimoni, reconèixer quina és l'especificitat del sentit de la sacramentalitat del matrimoni en aquest projecte de parella; de l'altra, desplegar tota la riquesa del sentit que té la vocació a l'amor i la vida. I, en la mesura del possible, que puguin compartir-ho amb altres parelles. Viure en soledat aquesta vocació tan gran no és fàcil i, per això, cal que algú amb profunda saviesa els pugui acompanyar en aquests discerniments conjunts.»

Per això, com indica Francesc, és necessària una formació més adequada dels preveres, els diaques, els religiosos i les religioses, els catequistes i altres agents laics de pastoral que els permeti tractar els complexos problemes actuals de les famílies. Tal com exposen Xavier Padilla i Dolors Parellada, «els seminaristes haurien d'accedir a una formació interdisciplinària més àmplia sobre festeig i matrimoni, i no únicament pel que fa a la doctrina. Aquesta formació hauria de comptar amb l'ajuda de psicopedagogs, metges de família, assistents socials, advocats de família, amb obertura a rebre les aportacions de la psicologia, la sociologia i la sexologia».

LUNET
PROFESIONALS SERVICIOS

**EL BENESTAR SEMPRE
COMENÇA AMB UN SOMRIURE**
- Mare Teresa de Calcuta

lunet.es
comercial@lunet.es - 902 010 977

Vida eclesial

Aquesta setmana recollim les vivències de l'enviat papal a Ucraïna, reflexionem sobre la llei de l'avortament i dos laics ens ofereixen el seu testimoni en el Dia de l'Acció Catòlica i l'Apostolat Seglar

Mons. Paul Richard Gallagher, secretari per a les Relacions amb els Estats, acaba de visitar Ucraïna

«Cal un compromís renovat per un diàleg de pau»

El secretari per a les Relacions amb els Estats, l'arquebisbe Paul Richard Gallagher, ha viatjat a Ucraïna per visitar els llocs afectats per la guerra i transmetre la proximitat del papa Francesc. Us oferim un extracte de la conversa de l'arquebisbe amb el periodista Stefano Leszczynski, enviat de Vatican News a Kíiv, on fa un balanç de la seva visita.

Quines són les conclusions sobre aquesta missió?

M'agradaria començar amb unes paraules d'agraïment, especialment a Déu, que ens ha permès dur a terme aquesta missió. Tot ha anat molt bé. Després, unes paraules d'agraïment a tots els que han facilitat aquest viatge. Així, vam poder viatjar amb seguretat, veure la situació i conèixer la gent. Crec que se'n va permetre fer present l'atenció, la preocupació del Sant Pare, de la Santa Seu en general, i poder tocar la realitat, veure les autoritats i l'Església amb totes les seves preocupacions. Vam veure i també van sentir de les autoritats un gran reconeixement per tota la tasca que l'Església ha fet a Ucraïna durant aquesta emergència: la tasca humanitària i el suport espiritual ofert a la gent.

Va tenir l'oportunitat de creuar el país des de Lviv fins a Kíiv.

Hem palpat el patiment d'aquest poble. El xoc és molt gran en aquest poble. I també la mirada cap al futur, la inseguretat, els dubtes, l'intentar ser valents, tenir la força per tirar endavant i després la responsabilitat que cadascú sent d'animar els altres i de no mostrar els propis sentiments, fins i tot

de vegades. Aquest és realment un poble ferit i molt valent, molt determinat: no podem passar per alt el gran patiment d'aquest gran poble ucraïnès.

Quina importància té l'esperit ecumènic en la reconstrucció de la pau?

Cre que això és essencial perquè en un moment com aquest, en qualsevol país, tot i que estigui unit —i existeix aquesta unitat, l'hem sentida—, també hi ha el perill de començar a tenir rivalitats, ressentiments. Per això és indispensable que tothom continuï fermament decidit a treballar per la unitat del país, del cos polític, per la unitat dels cristians, la unitat de l'Església catòlica, la unitat amb altres religions, per poder aprofitar els recursos espirituals, la gràcia que Déu concedeix en aquests moments, i no dissipar aquestes coses en dificultats, en baralles. Aquesta és també una oportunitat quan sorgeixen alguns malentesos o dificultats històriques, però es poden superar.

Un dels grans interrogants té a veure amb els espais per obrir una via de diàleg amb la finalitat d'aconseguir un futur pacífic. Quins espais va poder detectar?

El fet de venir aquí amb els meus

Mons. Gallagher al costat del ministre d'Exteriors ucraïnès, Dmytro Kuleba, al memorial de les víctimes de la guerra.

col·laboradors durant uns dies va ser molt apreciat. Tots van expressar el seu agraïment per les paraules del Papa a les audiències, a l'Àngelus, durant les entrevistes. Sentien que el Papa «té el pols» d'aquest poble en els seus patiments. Crec que van sentir que la Santa Seu, el mateix Sant Pare, podia continuar desenvolupant un paper molt important en aquest conflicte i en la seva resolució. Hi ha espais. El president Zelensky va dir que, davant d'una guerra que continua, ha de ser en darrera instància la diplomàcia la que resolgui les coses; les parts del conflicte han d'acudir a la taula per negociar. Ja han fet un intent —que mereix reconeixement—, però aquest esforç s'ha de renovar, per resoldre el conflicte mitjançant el diàleg diplomàtic i polític.

Com es podrà assegurar un camí de redempció després del conflicte?

Aquestes persones han passat i estan passant per dies terribles. Quan estem necessitats sentim absolutament la necessitat de la trobada amb Crist que ens guareix les ferides. Ucraïna ha de caminar una mica com Maria Magdalena al jardí per trobar Crist ressuscitat. Només això pot eixugar les llàgrimes d'aquest poble. Estic convençut que el poble, a través de l'aprofundiment de la seva fe, independentment de les seves tradicions pot arribar a la resurrecció.

«No podem passar per alt el gran patiment d'aquest gran poble ucraïnès»

ESGLÉSIA EN SORTIDA

Beneït sigui el risc d'escoltar

Jo no sé vosaltres, però amb el papa Francesc sento més la primavera en l'Església. I ho sento així a partir d'una actitud fonamentalment cristiana: l'escolta. Dos moments: primer la valentia de reformar la Cúria romana amb la constitució apostòlica *Praedicate evangelium* després de 9 anys de consultes. No deu haver estat gens fàcil. I segon, el Sínode 2021-2023 i les consultes a les Esglésies locals. Aquest «fer camí junts» obert a la participació de tota l'Església. Molt quimèric i molt engrescador alhora.

Escoltar de debò és difícil, perquè sovint posa en relleu la diferència amb l'altre. Diu el filòsof coreà Byung-Chul Han que la dificultat d'escoltar rau en la focalització de l'ego, del progressiu narcisisme de la societat en la qual vivim: ens escoltem a nosaltres mateixos, ens agradem però quan volem ser escoltats ningú ho fa... Perquè tothom s'està escoltant a ell mateix!

Escoltar no és un acte passiu; és un donar i és un do i, alhora, és una incomoditat; ens fa sortir de la nostra veu més rumiant, de la comoditat dels iguals... Ens condueix a l'altre. L'actitud d'escolta és tant terapèutica i hospitalària per al qui és escoltat, com interpel·ladora i transformadora —fins i tot feridora— per a qui escolta. Escoltar és un risc perquè pots acabar fent «pudor d'ovella»; pots perdre la confortabilitat, donar peu al canvi i l'imprevist. És sortir d'un mateix.

I és que escoltar els altres no ens deixa mai indiferents i és una actitud pròpia de la sana espiritualitat. Escoltar l'altre és, de vegades, acceptar que l'Esperit es troba en la veu de qui menys t'ho esperes.

JORDI SÀNCHEZ TORRENTS

Professor d'Antropologia i consiliari a Blanquerna

Els laics, protagonistes en la missió d'anunciar l'Evangelí de Jesús

Deixeble missioners

MAC

«Continuem construint junts. L'Esperit Sant ens necessita» és el lema per al Dia de l'Acció Catòlica i de l'Apostolat Seglar que l'Església celebra aquest 5 de juny, solemnitat de Pentecosta. El propòsit és donar a conèixer la riquesa del laïcat en la vida del Poble de Déu, el seu paper cabdal en la corresponsabilitat eclesial i en la missió evangelitzadora, juntament amb els pastors i la vida consagrada.

Pel sagrament del baptisme, tot-homens hem de sentir cridats i enviats a anunciar l'Evangelí. «En el món present, considero que la mirada evangèlica dels laics esdevé essencial per al conjunt de l'Església. Per tant, cal un reconeixement decisiu del laïcat i un treball en equip, així com també dedicar recursos per al seu desenvolupament nuclear en el si de l'Església», afirma Anna de Quadras i Roca, coordinadora del Servei d'Acompanyament en el Dol i la Malaltia (SADiM), del Secretariat diocesà de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona.

L'Anna recorda que «el SADiM (sadim.org) neix d'una iniciativa del bisbe Toni Vadell, el qual va plantar-ne la llavor en el marc de l'Església "en sortida"». L'objectiu principal és l'acompanyament en el dol i la malaltia des d'una perspectiva espiritual i fonamentada en l'escolta. «Acol·lim el patiment de la persona amb les seves circumstàncies particulars. I des de la situació de vulnerabilitat que experimenta, treballem la recerca de sentit i reconciliació amb la vida», constata.

«El SADiM està integrat per un equip d'agents pastorals i voluntaris, preparats adequadament. Cal una formació tècnica i acadèmica específica, que ofereix el curs Expertia: Expert Universitari en Acompanyament al Procés de Malaltia (URL), o bé el PAE: Curs d'Expert Universitari en Acompanyament Espiritual (Fundació Vidal i Barraquer). També es requereix experiència prèvia en acompanyament i determinació per realitzar la missió», comenta la coordinadora.

«La meva feina —explica l'Anna— té una doble vessant, com a coordinadora del servei, d'una banda, i com a acompanyant espiritual, de l'altra. Les dues són diferents però es complementen. La primera està centrada en l'organització i gestió del dia a dia i és bàsica per al funcionament del servei (atenció d'usuaris, planificació de sessions, coordinació d'equip i espais, difusió del servei i relacions institucionals). La segona és la que em guia i sorgeix d'una determinació, després d'un llarg discerniment... inspirat a partir dels Exercicis espirituals de sant Ignasi.»

Segons l'Anna, la fe ens pot ajudar a superar el dol per la pèrdua i/o la malaltia d'un ésser estimat. «Des del SADiM acompanyem vides úniques que, amb les seves particularitats, també mostren diversos enfocaments pel que fa a la fe (creients, ateu, agnòstics). Personalment penso que la fe, viscuda des de la confiança i l'esperança cristiana, implica un sosteniment que facilita l'evolució positiva del dol o l'acceptació d'una malaltia. La fe dona pau d'esperit i fortaleza davant de les adversitats. Més enllà de la dimensió transcendent, la passió de Crist és una inspiració per

ANNA DE QUADRAS
«La fe dona pau d'esperit i fortaleza davant de les adversitats»

JOAN POZO I MARCET
«Hem de transmetre allò que Déu ens dona sempre: el seu amor»

a la superació i l'amor de Déu, una font de consolació.

Vocació de servei

Joan Pozo i Marcet és feligrès de la parròquia de Sant Pere, a Monistrol de Montserrat, pertanyent al bisbat de Sant Feliu de Llobregat. És un dels laics que ha fet la formació adient per dirigir exèquies en absència de ministre ordenat. «És important potenciar el paper dels seglars en el dia a dia de l'Església, sobretot per fer-los més participants de tot el que s'hi fa. En temps com el que vivim, en què malauradament hi ha poques vocacions, moltes vegades els laics hem d'ajudar més del que estàvem acostumats els sacerdots que ens assisteixen, fins i tot en els serveis religiosos», assegura.

«Cal que la nostra vocació de servei —expressa en Joan— ens ajudi a ser capaços de prendre aquesta responsabilitat amb fe i agraïment per la confiança que se'ns dona i fer arribar l'Evangeli a tothom qui vulgui acollir-lo. Una de les millors formes és la de viure la nostra fe amb alegria i transmetre amb el nostre exemple i els nostres actes els valors evangèlics del missatge de Crist.»

Les sessions de formació rebu-

des per desenvolupar la missió pastoral de dirigir exèquies en absència d'un ministre ordenat han estat, en paraules d'en Joan, «molt interessants i enriquidores». A més, «ens han ajudat a conèixer més de prop la mort i com tractar la pèrdua d'una persona estimada mitjançant el consol de l'Església i sobretot l'esperança de la resurrecció».

«Fa aproximadament un any i mig que visc de prop aquest món, ja que faig també cerimònies de comiat civil. Quan el rector de la meva parròquia em va oferir de prestar la meva ajuda al bisbat fent aquest servei m'ho vaig prendre amb molt d'entusiasme perquè així, des de la meva fe, podia acompanyar les famílies i donar-los el consol a través de les paraules de Jesús i, alhora, podia respondre a la crida que se'ns feia als laics de poder ajudar a l'Església en les seves necessitats», posa en relleu aquest investigador cultural monistrolenc.

Joan Pozo i Marcet esmenta que «la tasca que als meus companys i a mi ens ha estat confiada és la de respondre a les necessitats que tingui cada arxiprestat del nostre bisbat quan calgui dirigir una celebració exequial en absència de ministre ordenat, la d'atendre les famílies que es troben davant de la pèrdua d'una persona que s'estimen i procurar donar-los un consol amb allò que Crist ens transmet amb la seva Paraula en els evangelis».

Acomiadar un ésser estimat sempre és dur. «És molt complicat, en moments com aquests, tenir una fórmula concreta que sigui vàlida per a tots els casos. Cada difunt, cada família, cada situació... són diferents, però hi ha quelcom que ens fa a tots iguals als ulls de Déu, i és que som fills seus i ens estima sense diferència. Crec que amb humilitat hem d'esdevenir instruments seus i transmetre amb la millor actitud allò que Déu ens dona sempre: el seu amor», reconeix en Joan.

I afegeix: «Per això, penso que si realitzem la nostra tasca amarats de l'amor que Crist vol transmetre a les famílies mitjançant la nostra persona, amb comprensió i empatia, segur que malgrat que no sempre trobem les millors paraules, sí que podrem transmetre el consol que ens suposa ser cristians, sentir-nos fills de Déu i saber que ens retrobarem algun dia amb els nostres éssers més estimats, com Jesús ens va ensenyar.»

La Llei de l'avortament des de la perspectiva de la professió mèdica

Dra. CARMEN BENITO SEVILLANO

Màster en Bioètica- Institut Borja de Bioètica
Directora del Secretariat de Pastoral de la Salut de l'arquebisbat de Barcelona

Els metges no podem ser neutrals davant del debat que s'ha generat sobre aquesta nova Llei de l'avortament

Un infant, encara que estigui en el si de la seva mare, ja és una realitat individual, amb la seva personalitat pròpia i única

Ja hem recorregut dos llargs decennis del segle XXI, i el progrés de la civilització no consisteix només en l'evolució de la ciència, la tècnica, la cultura o l'economia: la humanitat ha fet també un procés d'aprenentatge ètic en aquest caminar, com pot ser la superació de l'esclavitud, els avenços conquerits al voltant de la pena de mort i la tortura o el reconeixement de la dignitat de la persona humana.

D'acord amb això, podem dir que el segle XXI es configura com el segle de la dignitat humana. Aquesta meta requereix el reconeixement efectiu de tots els drets que són col·laterals, el primer d'ells i que és la base dels altres és el dret a la vida, que sorgeix de la dignitat intrínseca i igualtat inviolable de tot ésser humà, com així ho recull l'article 3 de la Declaració Universal dels Drets Humans.

En els darrers temps, la dignitat de la persona humana és objecte d'ingerències i atemptats per diverses lleis promulgades des dels estats. Certament, aquesta dignitat que contempla l'ésser humà des de l'inici de la vida fins a la mort natural ha estat històricament la que ha plantejat problemes ètics quan s'ha volgut legislar sobre ells. N'és un exemple, en aquests darrers temps, aquí al nostre país, l'aprovació de la «Llei Orgànica de l'Eutanàsia, 3/2021», i la «Llei orgànica per la qual es modifica la Llei Orgànica 2/2010», de 3 de març, de la salut sexual i reproductiva i de la interrupció voluntària de l'embaràs. Totes dues constitueixen els dos moments més importants de la vida, compartint un cert misteri i solemnitat.

Centrem-nos en aquesta darrera, ja que particularment els problemes ètics a l'inici de la vida han ocasionat actituds molt polaritzades amb dificultats per arribar a acords socials.

Vegem de manera sintètica què conté aquesta Llei:

Dret a l'avortament en la salut pública. Els hospitals públics amb servei de Ginecologia i Obstetrícia hauran de comptar en la seva cartera de serveis amb professionals que realitzin avortaments a les dones que ho desitgin.

No cal el consentiment dels pares. Per tant, s'elimina la necessitat del consentiment dels pares per a les menors de 16 i 18 anys.

Eliminació dels dies de reflexió. Supressió de l'obligació del període de reflexió de la dona de tres dies previs a l'acte abortiu, com recull la Llei de 2010.

La dona tria el procés abortiu. La dona, prèvies recomanacions mèdiques, decideix quin mètode abortiu desitja que se li apliqui.

Altres claus que són recollides en aquesta Llei: la baixa menstrual, la rebaixa de l'IVA dels productes per a la menstruació i per als nadons, el part i la píndola anticonceptiva.

Els metges no podem ser neutrals enfront del debat que s'ha generat sobre aquesta nova Llei de

Angie Menes

l'avortament, perquè l'orientació i el consell sobre aquests temes són part de la nostra competència professional i estan subjectes al nostre compromís i al Codi ètic i Deontològic de la nostra professió.

Només, i com a reflexió, vull portar a col·lació dos temes ètics que em sorgeixen de la lectura de la reforma de la Llei de la salut sexual i reproductiva i de la interrupció de l'embaràs del 2010, com a metge i com a persona creient:

1. La dignitat

Els coneixements científics actuals sobre el començament de la vida humana i les primeres fases del desenvolupament embrionari són fruit de tot allò que l'Embriologia, la Fisiologia i l'Anatomia, la Biologia molecular, la Genètica i la Immunologia han ofert a aquest coneixement científic. De tot això podem dir que l'ésser que resulta de la fecundació, encara que és sumament dependent de l'organisme matern, és al mateix temps autònom, ja que és ell qui dirigeix el seu desenvolupament, el seu propi projecte. Es tracta d'un projecte que es construeix per ell mateix, o sigui, aquest embrió unicel·lular té en ell mateix el seu propi pilot i el seu propi full de ruta. És el que s'entén per «autonomia».

Aquesta realitat ens fa reflexionar sobre el problema ètic de l'acte abortiu, ja que ve plantejat des de la conflictivitat de dos valors. L'«autonomia procreativa» de la dona i l'«autonomia inviolable de la vida del nou ésser». Si tots dos valors es plantegen de forma absoluta, no existeix cap possibilitat d'una solució equilibrada.

Des que va aparèixer, lamentablement, la possibilitat de legislar sobre aquest tema tan sensible, aquesta conflictivitat només s'ha enquistat a causa de la permissivitat de molts estats, que, a través de la seva influència, converteixen en normal que avortar una nova vida sigui com eliminar un apèndix del cos.

Però la realitat és una altra de ben diferent. Mentre que aquest apèndix no té cap dignitat pròpia, l'infant, que ja viu, posseeix exactament la mateixa dignitat que qualsevol altre ésser humà. Un infant, malgrat que visqui en el si de la seva mare, ja és una realitat individual, amb la seva personalitat pròpia i única, encara que sigui una personalitat ínfima i indefensa, però que creix i es desenvolupa. A més ja

UN NOU LLINDAR

Renovat retorn a l'Evangeli

El pensament social de l'Església diu que «és el mateix Esperit del Senyor, que guia el poble de Déu i alhora omple l'univers, el que inspira, en el decurs del temps, solucions noves i actuals a la creativitat responsable dels homes, a la comunitat dels cristians inserida en el món i en la història, i, per tant, oberta al diàleg amb totes les persones de bona voluntat, en la recerca comuna de les llavors de veritat i de llibertat escampades en el camp extens de la humanitat» (CDSE, 53). Tot un programa a tenir en compte cada dia.

El llenguatge de l'Esperit està per sobre de les nostres diferències i és capaç de crear aquella comunió que fa que ens entenguem. És la comunió en l'amor, el llenguatge de la senzillesa evangèlica. És el llenguatge de la pregària, de l'obertura silenciosa a la veu de Déu que sempre parla i ajuda a entendre el dictat de la consciència i a discernir els signes dels temps. Una comunitat, com ara nosaltres, unida en la pregària i per l'acció dels dons de l'Esperit en ella, capaç de contemplar la vida, les persones i la realitat des de Déu, tal com Jesús ens l'ha transmesa. Vivim uns temps que no són fàcils. La predicació de l'Evangeli es troba avui amb la dificultat de la indiferència religiosa i com si una apostasia silenciosa impregnés molts ambients. Deixem que l'Esperit Sant disposi els cors perquè acceptin el missatge evangèlic i els mogui des de la conversió personal fins a l'establiment d'una societat vivificada per la civilització de l'amor. Avui més que mai, l'Esperit Sant parla a les nostres Esglésies i crida a un renovat retorn a l'Evangeli i a un estil de comunitat que sigui font de convivència fraternal, en pau.

SEBASTIÀ TALTAVULL ANGLADA
Bisbe de Mallorca

El dret a l'objecció de consciència dels professionals sanitaris és l'última escletxa que li queda al «no-nat» i al «malalt incurable»

forma part del món real i com a tal, juntament als altres homes i dones que hi viuen, ja forma part del projecte de la Humanitat i millora del món. Ningú no s'hauria d'atribuir el dret de privar-lo de participar en aquest projecte de Déu i en el futur de contribuir a la seva millora.

Tornant a l'apèndix esmentat, aquest no té personalitat, ni cap dret al món i irromp en la biologia de les persones com un enemic que cal combatre i extirpar. La societat ha de seguir valorant de manera tan poc ètica aquesta «vida viva encara no nascuda»?

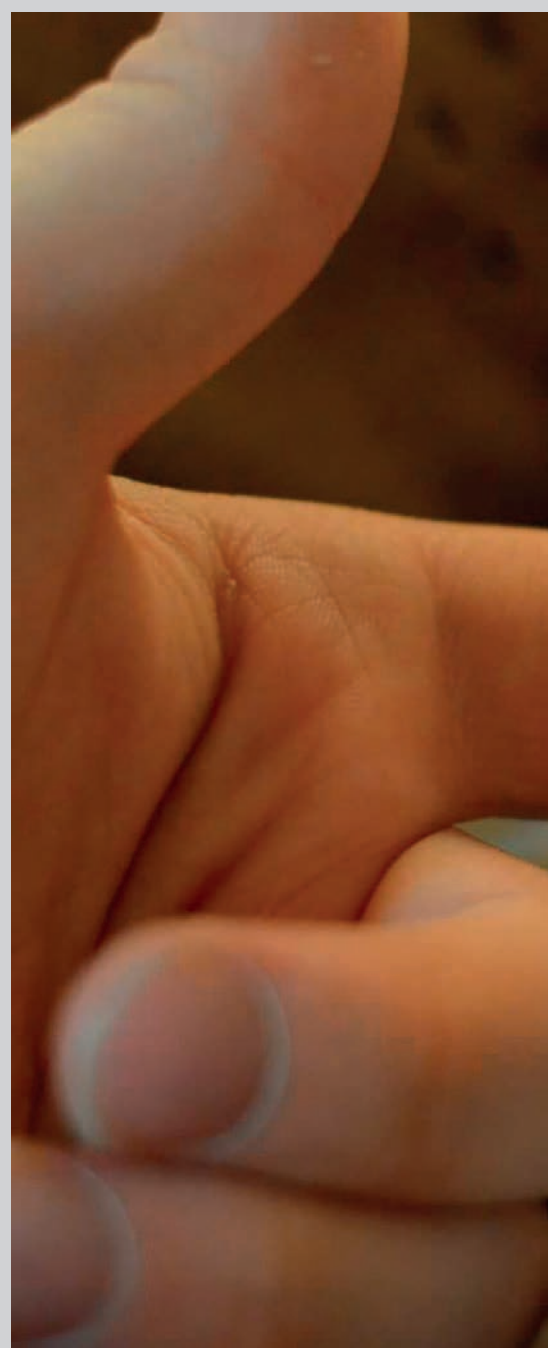
2. L'objecció de consciència

L'objecció de consciència és l'altre punt calent d'aquesta reflexió sobre la reforma de la Llei de l'Avortament, que s'aprovarà properament. Es considera com l'actitud d'abstenció enfront d'un deure jurídic, i que impulsada per imperatius morals, té per a la persona que s'hi acull el rang de suprema instància normativa. Dit d'una altra manera, la resistència que l'individu ofereix al compliment d'una norma quan aquesta entra en conflicte amb les seves pròpies conviccions.

És important subratllar que el que produeix la desobediència a la Llei és un judici de caràcter ètic, no valoracions subjectives, tendències, gustos, hàbits o desitjos. Es tracta, per tant, d'un conflicte entre un deure moral i un deure legal. El contrast entre totes dues normes porta el subjecte, en base a profundes conviccions ideològiques, a decantar-se pel deure moral i, a la vegada, a negar-se a acatar l'ordre del poder públic o legal, per estimar que entra en joc un aspecte irrenunciable a la persona humana, la seva identitat ideològica, reconeguda també en la Declaració dels Drets Humans del 1948 i en la nostra Constitució del 1978.

En l'àmbit de les professions sanitàries són freqüents els conflictes entre consciència i llei. Això és degut, principalment, a dos factors. El primer: que el professional sanitari es troba, sovint, amb la presa de decisions que afecten l'inici o el final de la vida humana. El segon: que entre els professionals sanitaris i la resta de persones que estan afectades per aquesta decisió pot haver-hi tensions i diferents punts de vista sobre les decisions a prendre.

En el món sanitari, el cas més clàssic d'objecció de consciència és el del

metge que s'oposa a la realització de l'acte abortiu. És lògic que a aquest professional, format per protegir la salut i la vida, li puguin sorgir profunds problemes de consciència si se l'obliga a col·laborar en l'eliminació d'un nou ésser, com es recull en el Jurament hipocràtic que realitza quan acaba la formació mèdica: «No donaré mai a ningú cap fàrmac mortal, encara que m'ho demani, ni prendré cap iniciativa d'aquest tipus; tampoc no donaré a cap dona un pessari avortiu. Al contrari, viuré i practicaré el meu art d'una manera pura i venerable» (Hipòcrates, *circa* any 500 aC). Per això en molts països la legislació ha previst per als metges la possibilitat d'acollir-se a l'objecció de consciència en el cas

Cathopic

que hagi de realitzar un avortament, com recull la Sentència del Tribunal Constitucional 53/1985.

Els metges defensen, d'acord amb la seva convicció professional i deontològica, l'objecció de consciència pel que fa a l'avortament, com a dret propi que ha de ser garantit, per tant, han de ser les administracions les que garanteixin aquesta prestació i la incorporin a la cartera de prestacions del Sistema Nacional de Salut, com ha expressat el Consell General de Col·legis Oficials de Metges (CGCOM), recentment, segons aquest apartat en la reforma de la Llei de la interrupció de l'embaràs, en un futur no gaire llunyà.

Aquestes són les reflexions

d'una professional, «metgessa creient», pel que fa a aquesta reforma de l'esmentada Llei, que s'aprovarà properament. Si abandonem el respecte per la dignitat de la vida humana, i fem dependre el valor d'una vida que algú no la consideri valuosa o desitjada, ens convertirem en un determinat tipus de societat líquida sense conviccions morals profundes.

El dret a l'objecció de consciència dels professionals sanitaris és l'última escletxa que li queda al «no-nat» i al «malalt incurable» de veure respectat el seu dret a la vida, perquè aquest dret no li és reconegut a la llei.

Encara que sigui redundant, la negació del facultatiu de posar fi a la seva vida és l'última i única garantia que el seu dret a la vida sigui respectat.

SABER ESCOLTAR

Qui tot ho vol, tot ho perd

Hi ha una pel·lícula del director John Huston titulada *El tesoro de Sierra Madre* (1947). Els protagonistes són tres nord-americans que es coneixen en el dormitori municipal d'indigents de Tampico (Mèxic). El primer és de mitjana edat, sense feina fixa, desconfiat, mesquí, paranoic i viu a la deriva. El segon és jove, ingenu i honrat. El tercer és un vell buscador d'or, té principis i és experimentat, sensat i conciliador. Per tal de canviar la seva vida, decideixen anar a les muntanyes a buscar or.

Aquest film és una suma d'aventures, drama, western i acció. Al principi, els tres homes s'ajuden però, quan ja s'han repartit l'or, tenen tota mena de problemes entre ells i també pels lladres. L'home més gran reanima un nen natiu i la

família vol que es quedi amb ells un dies. Els dos personatges restants es barallen per culpa de l'or. El primer intenta matar el jove, que és recollit pels nadius i conduït amb el seu company.

Uns lladres maten el personatge de mitjana edat. El jove i l'home gran van on un nen els indica que els lladres han deixat l'or. Però només troben sacs buits, perquè un vendedal s'ha emportat l'or barrejat amb la sorra. El personatge major riu molt i diu al jove que també rigui, perquè Déu o la natura els ha jugat una broma pesada emportant-se l'or al lloc on l'havien trobat.

Aquest film s'ha de situar en el gran problema de la cobdícia. El papa Francesc va parlar de la cobdícia que mata, deixant ben clar que, quan els diners es transformen

JOAN GUITERAS I VILANOVA

Canonge emèrit del Capítol Catedral de Barcelona / secretaria@catedralbcn.org

en l'única raó de la vida, destrueixen l'home i la seva relació amb el món exterior. La cobdícia fa estralls, encara en els nostres temps. «Quantes famílies destruïdes pels problemes de diners: germà contra germà; el pare contra els fills.»

Els diners poden servir per fer bones obres. Però, com va dir Jesús: «Qui acumula per a ell mateix no és ric davant Déu.» Una altra sentència evangèlica és clara: «Guardeu-vos de tota classe de cobdícia.»

Els diners també poden servir per fer bones obres

P-J YNARAJA

Sacerdot del Montanya
ynaraja@gmail.com

La cultura bíblica, el mateix text revelat, es refereix als animals amb respecte. Esmento algunes normes sobre el tractament que cal donar als animals. Segurament n'hi ha moltes més.

«En la Llei de Moisès hi ha escrit: No posis morrió al bou mentre trilla» (1Co 9,9). «Ell li deia: Deixa que primer s'alimentin els fills. No està bé de prendre el pa dels fills i tirar-lo als gossets. Però ella li respon: Senyor, també els gossets, sota la taula, mengen les engrunes que els fills deixen caure» (Mc 7,27). «El Senyor li contestà: Hipòcrites! No és veritat que també en dissabte tots deslligueu el bou i l'ase de l'estable i els porteu a l'abeurador?» (Lc 13,15). «Fes el mateix si trobes l'ase, el vestit o qualsevol objecte

A PROPÒSIT DE...

Afecte

que un germà teu hagi perdut: no te'n desentenguis. Si veus l'ase o el bou del teu germà israelita caiguts en el camí, no te'n desentenguis: ajuda'l a aixecar-los» (Dt 22,3).

Respecte i certa estima, sí, però l'amor als animals no s'ordena. Els relats de la creació i el missatge a Noè diuen que els posa al seu servei.

Els càlculs diuen que, perquè una cultura subsisteixi, cal que cada dona fèrtil procreï 2,1 fills. Les estadístiques expressen que l'índex de natalitat al nostre entorn

---

Els animals no poden estar tancats sempre perquè necessiten exercici diari

---

està molt per sota d'aquesta xifra. Perilla, doncs, el nostre futur.

Passejant per senderes hi trobem molta gent, joves o adults, que passen un, dos o tres gossos. Els animals no poden estar tancats sempre perquè necessiten exercici diari. Pel que fa a la seva alimentació, als supermercats no hi falta mai una secció reservada per a ells amb pinsos secs o enllaunats. Generalment, són animals de companyia, no de defensa personal. És un deure i està penat abandonar-los. La legislació estricta prohibeix disminuir la mida de la seva cua o retallar-ne el contorn de les orelles.

Segons llegeixo, hi ha més telèfons mòbils que habitants. No sé si s'han comptat i comparat el nombre d'animals de companyia pel que fa al de persones.

SIGNES D'AVUI

Vida espiritual

LLUÍS SERRA LLANSANA
llserrall@gmail.com

l'èxit d'una vacuna, sinó a aprofundir en el sentit espiritual del que la humanitat vivia. La gent ho va saber captar, perquè responia a les necessitats que experimentava.

Quan hi ha hagut grans atemptats, s'han fet crides al personal sanitari i psicòlegs. Tant costa acceptar que els acompanyants espirituals i religiosos també són essencials per a moltes persones! Cal reclamar el respecte a aquesta dimensió espiritual de la persona. Com a subjecte de drets, si no s'aconsegueix, la pèrdua és evident. Aquesta setmana l'Església celebra la festa de la Pentecosta. L'Esperit dona valentia i audàcia, desactiva la por, proporciona coratge... dons que, per a les instàncies de poder, resulten incòmodes.

Quan la pandèmia del Covid-19 faci els últims espeternecs, moment encara incert, caldrà reflexionar sobre el que ha passat. Es podrà fer des de les múltiples perspectives d'anàlisi i avaluació. No obstant això, em voldria anticipar en una: la vida espiritual. Hi va haver dos fets altament preocupants: les normatives que van impedir donar una atenció espiritual als moribunds, especialment a les residències geriàtriques, i l'exclusió del món religiós i espiritual dins del catàleg de serveis essencials. D'una banda, la supervivència desvinculada de la dimensió del sentit de la vida aboca a una deshumanització flagrant. De l'altra, les necessitats espirituals queden equiparades amb les distraccions als locals de lleure o les sales d'apostes. S'aboca així a un

totum revolutum. La vida espiritual, en esdeveniments d'aquest tipus, estimula la solidaritat al màxim, fins i tot posant en risc la pròpia vida, com es pot veure en nombrosos casos al llarg de la història.

Quan el 27 de març del 2021, el papa Francesc, des de la soledat de la plaça de Sant Pere, va dirigir una pregària i va pronunciar unes paraules, les audiències van ser enormes. A Itàlia, hi van haver disset milions de persones que van seguir l'acte a través de la pantalla. Al món, cent vuitanta mitjans van connectar amb el Vaticà. El Papa no anava a donar una recepta mèdica ni a anunciar

Els acompanyants espirituals i religiosos també són essencials

VICTÒRIA MOLINS, s.t.j.
viquimolins70@gmail.com

Una de les coses més difícils quan volem acompanyar aquells que, per diferents circumstàncies de la vida, han quedat al marge de la societat, és la de saber esperar, sense defallir, el moment que cada persona té per madurar i per reeixir després de viure situacions errades.

Fa molts anys que em moc en aquests afers i encara em costa molt acceptar aquestes recaigudes de les persones a les quals acompanyo i estimo. Sovint recordo les paraules que aquella santa dona, Sor Genoveva, em deia fa molts anys al començament de la meva tasca entre els marginats: «No diguis mai que és l'última vegada.»

I no ho dic però, quan un noi que

FINESTRA A LA VIDA

«Setanta vegades set...»

estimes un dia desapareix i t'imagines el pitjor, quan no respon a les teves trucades i no saps en quina situació es troba, tel'imagines patint, angoixat, sense poder sortir d'alguna recaiguda, el teu dolor només el pot entendre el qui ho ha patit.

La meua situació privilegiada de viure la fe i l'esperança en Jesús em fa pensar que Ell l'estima més que jo i que és poderós per treure'l de la foscor en la qual segurament es troba.

Estava en aquesta situació quan el Senyor em va donar el consol que em va semblar una resposta al meu prec. Vaig rebre la trucada d'un noi a qui jo havia acompanyat a la presó i de qui feia temps que no en sabia res. Havia patit les conseqüències d'una malifeta i jo l'havia perdonat,

com és lògic, oblidant la seva conducta. Però, potser avergonyit, no s'havia tornat a acostar a mi. Quan em va trucar em va dir que estava a prop de casa meua i que em volia veure. Vaig baixar de seguida i ens vam prendre un cafè junts amb el goig de poder-lo tornar a abraçar. Havia deixat la vida anterior, estava treballant i em volia donar l'alegria de fer-me saber que li acabaven de fer un contracte indefinit a la feina.

«No podem dir mai que és l'última vegada...» «Setanta vegades set.»

Em costa molt acceptar les recaigudes de les persones que estimo

**JOAN PLANELLAS
I BARNOSELL**

Arquebisbe metropolità de Tarragona i primat

Esperit i Sinodalitat

Benvolguts i benvolgudes, acabem la cinquantena pasqual, uns dies de joia en els quals hem tingut temps de contemplar les gestes de Déu en la primera comunitat cristiana i en la nostra pròpia Església diocesana de Tarragona. I com a culminació de la gran festa de Pasqua, avui celebrem el regal de Jesús ressuscitat que ens ofereix l'Esperit Sant, a fi que seguim experimentant el consol de la seva presència vivificant.

Precisament durant la Pasqua hem tingut la conclusió de la fase diocesana del Sínode sobre la sinodalitat. En aquest sentit, vam celebrar amb goig l'Assemblea diocesana el propassat 7 de maig al Centre Tarraconense El Seminari. La Comissió diocesana per al Sínode, després d'haver llegit tots els treballs aportats per més de cent grups que van respondre les preguntes formulades, amb un total de molt més de mil persones participants, van elaborar una síntesi de les aportacions rebudes, amb una cinquantena de propostes. Aquestes, a l'Assemblea, després del corresponent debat i amb alguns retocs, foren aprovades. En

elles hi sobresurten tres paraules: laïcat, corresponsabilitat i formació. Es tracta d'anar fomentant a les diverses parròquies i comunitats grups de laics i laiques que siguin quelcom més que mers col·laboradors dels mossens, i que, amb la deguda formació, esdevinguin part integrant dels diversos equips apostòlics o pastorals. Per anar assolint aquests objectius cal capacitat de diàleg i esperit sinodal per part de tots, sabent-nos escoltar els uns als altres, a fi de poder escoltar la veu de l'Esperit Sant present enmig nostre.

A partir d'ara, tot aquest treball seguirà dues línies de comunió sinodal: 1) D'una banda, cap a l'Església universal, que ho rebrà juntament amb les de totes les diòcesis del món, amb les quals ens sentim agermanats i en comunió catòlica. Precisament, dissabte vinent, dia 11 de juny, els bisbes, juntament amb un reduït grup de cada diòcesi, ens trobarem a Madrid per tal de recollir els treballs de tot el país. Després, a partir de tot el treball de l'Església universal, les nostres aportacions, enriquides per les mil veus creients, seguidors també de

Jesús i creients en el Déu i Pare de nostre Senyor Jesucrist, quan acabi el Sínode, ens retornaran més plenes, amb més idees, amb més vigor. I nosaltres ho rebrem amb entusiasme. 2) D'altra banda, el document aprovat a Tarragona farà cap al Consell Pastoral Diocesà i serà la base de les seves accions i treballs, per a treure'n totes les possibilitats, per a poder subratllar algunes prioritats que s'han de posar en pràctica en el present immediat de la nostra arxidiòcesi.

Que tinguem la mateixa saviesa i discerniment del profeta Elies (cf. 1Re 19,8-13), per tal d'entendre que l'Esperit de la Pentecosta no es troba en el vent huracanat, ni en el terratrèmol, ni en el foc, signes espectaculars i recurrents per expressar la grandesa divina. L'home de Déu, en canvi, el reconeix en el murmur d'un ventijol suau, petit i insignificant, aparentment contrari al nostre imaginari de l'omnipotència divina. És precisament aquest ventijol qui fa avançar en la quotidianitat del dia a dia la nostra estimada Església de Tarragona.

Santa Pentecosta!

L'amor familiar: vocació i camí de santedat

P I-XVI

**Suplement amb motiu
de la X Trobada Mundial
de les Famílies**

*La icona oficial
de la trobada és obra
del jesuïta Marko Rupnik*

X Trobada mundial de les famílies Celebració de Barcelona

L'amor familiar: vocació i camí de santedat

Adorar

Missa i vetlla de pregària presidida
pel Bisbe Javier 22-06-2022, 20-22h.
Seminari Conciliar de Barcelona

Conèixer

Congrés pastoral familiar on-line
23 a 25-06-2022 a Roma

Celebrar

Missa presidida pel Bisbe Sergi i
connexió amb l'Angelus del Papa
26-6-2022, 10:30-12:30 Parròquia
Santa Maria del Mar

Compartir

Jornada familiar amb jocs, tallers
i sorpreses 25-06-2022, 9:30-18h.
Col·legi Pare Manyanet Les Corts

Més informació:
<https://n9.cl/emf2022>

Església Arxidiocesana
de Barcelona
SECRETARIAT PASTORAL FAMILIAR

X Trobada Mundial de les Famílies

XAVIER PADILLA I DOLORS PARELLADA

SECRETARIAT DIOCESÀ DE PASTORAL FAMILIAR DE L'ARQUEBISBAT DE BARCELONA

Convidem a participar
en els actes de celebració
d'aquesta trobada per viure
la joia de l'amor familiar

Des de 1994, cada 3 anys, l'Església celebra una Trobada Mundial de Famílies. Aquest any se celebra a Roma, entre el 22 i 26 de juny. Aquesta vegada tindrà una modalitat «multicèntrica», és a dir, que serà celebrada a cada diòcesi amb els seus pastors amb connexió amb Roma. Representarà, doncs, una veritable oportunitat per viure un esdeveniment mundial en el qual podran participar totes les famílies que desitgin sentir-se part de la comunitat eclesial. Serà un esdeveniment global amb el rostre particular de cada comunitat.

Què és la família perquè l'Església se n'ocupi tant d'ella?

L'Església tracta de transmetre a cada família tota l'estima de Déu. Ens encoratja a creure que la nostra pròpia existència és obra seva, volguda per Ell i que Ell la custodia i se'n fa càrrec, per sempre, amb un amor indissoluble. L'amor entre els esposos connecta amb aquesta estimació de Déu; l'amor dels pares reflecteix l'amor amb el qual Déu Pare espera amb tendresa el naixement de tot infant i l'accepta incondicionalment; l'amor per les persones més grans mostra la fidelitat amb què el Senyor acull la nostra feblesa i fragilitat. Cada família es converteix, així, en un pou d'estima envers els altres, d'escolta, entesa i comunió amb el qual es construeix la pròpia Església, com a família de famílies, i la societat sencera.

La Trobada és la millor culminació de l'Any Família *Amoris Laetitia*.

El Sant Pare va voler mostrar tota aquesta proximitat de Déu a les famílies amb l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*, fruit de dos sínodes sobre la família, i ha volgut dedicar tot un any a la seva difusió pastoral. Per això, aquest Any no podria acabar de millor manera que amb aquesta Trobada de famílies.

El Congrés Teològic-Pastoral familiar que tindrà lloc a Roma permetrà aterrar els continguts de l'exhortació en el context sinodal amb propostes i testimonis pastorals.

I els actes de celebració diocesana són, en si mateixos, una resposta de les famílies, que des de les parròquies i els moviments, assumeixen la corresponsabilitat missionera en el camí sinodal impulsat pel Sant Pare.

Vine i viu-ràs!

Convidem a participar en els actes de celebració d'aquesta trobada per viure la joia de l'amor familiar així entès i participar de la Trobada de Roma amb el papa Francesc. A l'Àngelus de cloenda rebrem el seu mandat per convertir-nos en protagonistes de l'evangelització, al servei de la vida i de la pau, en comunió amb els sacerdots i tot estat de vida. Aprofitem aquesta oportunitat de viure una experiència de participació, comunió i missió per a les famílies.

El logotip recorda la forma
el·líptica de la columnata
de Bernini de la plaça
de Sant Pere

El logo de la trobada

El logotip dissenyat per a la X Trobada Mundial de les Famílies recorda la forma el·líptica de la columnata de Bernini de la plaça de Sant Pere, lloc d'identificació per excel·lència de l'Església catòlica, i remet al seu significat original: l'abraçada acollidora i inclusiva de la Mare Església de Roma i el seu Bisbe a tots els homes i dones de tots els temps.

Les figures humanes que es troben sota la cúpula, a penes delineada, i la creu al capdamunt, representen l'espòs, l'esposa, els fills, avis i nets. Pretenen evocar la imatge de l'Església com a «família de famílies» proposada per l'*Amoris Laetitia* (AL 87), segons la qual «l'amor viscut a les famílies és una força permanent per a la vida de l'Església» (AL 88).

La creu de Crist que es perfila cap al cel i els murs que protegeixen gairebé semblen estar sostinguts per les famílies, autèntiques pedres vives de la construcció eclesial. A l'esquerra, a la línia fina de la columnata, s'adverteix la presència d'una família en la mateixa posició que les estàtues dels sants a les columnes de la plaça. Aquestes ens recorden que la vocació a la santedat és una meta possible per a tothom. Subratllen com la santedat pot ser viscuda dins de la vida ordinària.

La família de l'esquerra, que apareix darrere de la línia de la columnata, representa totes les famílies, fins i tot les no catòliques o allunyades de la fe a les quals la comunitat de l'Església sempre té presents i no oblida. També s'hi aprecia un dinamisme de les figures que es dirigeixen cap a la dreta. Es mouen cap a l'exterior. Són famílies en sortida, testimonis d'una Església no autoreferencial. Aquestes busquen altres famílies per intentar acostar-les i compartir amb elles l'experiència de la misericòrdia de Déu.

Els colors predominants, el groc i el vermell, són una clara referència al blasó de la ciutat de Roma, i volen expressar un vincle intens amb la seva comunitat.

Oració oficial

Pare Sant,
som aquí davant Vós
per lloar-Vos i agrair-Vos el gran do
de la família.

Us demanem per les famílies
consagrades en el sagrament del
matrimoni,
perquè redescobreixin cada dia la
gràcia rebuda i,
com petites esglésies domèstiques,
sàpiguen donar testimoni de la vos-
tra Presència
i de l'amor amb què Crist estima
l'Església.

Us demanem per les famílies
que passen per dificultats i pati-
ments,
per malaltia, o dificultats que només
Vós coneixeu:
Sosteniu-les i feu-les conscients
del camí de santificació al qual les
crideu,
perquè puguin experimentar la vos-
tra infinita misericòrdia
i trobar noves maneres de créixer en
l'amor.

Us demanem pels nens i els joves,
perquè puguin trobar-Vos
i respondre amb alegria a la vocació
que heu pensat per a ells;
pels pares i els avis, perquè siguin
conscients que són
signe de la paternitat i maternitat
de Déu
en la cura dels nens que, en la carn i
en l'esperit,
Vós els encomaneu;
i per l'experiència de fraternitat que
la família pot donar al món.

Senyor, feu que cada família
pugui viure la seva pròpia vocació a
la santedat a l'Església
com una crida a ser protagonista de
l'evangelització,
al servei de la vida i de la pau,
en comunió amb els sacerdots i tot
estat de vida.

Beneïu la Trobada Mundial de les
Famílies.
Amén.

El lema: «L'amor familiar: vocació i camí de santedat»

El descobriment de Jesús i la seva amistat ens apropa al sentit profund i salvífic de les relacions a la vida quotidiana

El lema triat pel Sant Pare per a la Trobada vol ressaltar «l'amor familiar com a vocació i camí de santedat», per comprendre i compartir el significat profund i salvífic de les relacions familiars en la vida quotidiana.

«En una època en què les proves i dificultats se succeeixen amb freqüència, en què la família viu i afronta desafiaments i contrarietats, parlar de santedat familiar podria semblar anacrònic o inapropiat», va comentar el cardenal Kevin Farrell, prefecte del Dicasteri per als Laics, la Família i la Vida, en la seva presentació.

I va afegir: «Amb aquest lema, com a tema central de la Trobada Mundial de les Famílies, el papa Francesc ens proposa una lectura creuada d'*Amoris Laetitia* i *Gaudete et Exsultate*, per comprendre en profunditat la vocació de la família.»

És engrescador pensar que l'amor degustat entre les parets de la llar ens permet fer els primers passos d'un camí de santedat, en el sentit que apunta a la trobada amb Déu Pare.

El descobriment de Jesús i la seva amistat ens apropa al sentit profund i salvífic de les relacions a la vida quotidiana. La nostra vida sempre pot ser un camí de santedat personal, de parella o familiar, un camí per créixer en l'amor a l'altre.

És important la vida de pregària per viure el sacrament del matrimoni. És la relació amb Déu el que permet als esposos cristians revifar cada dia la Gràcia rebuda que els sosté en les dificultats i en les lluites diàries.

Tots els membres de la família (infants, joves, pares o avis) poden sentir en si mateixos aquesta crida a la santedat. Així, la vida familiar es pot convertir en l'expressió del «rostre més bonic de l'Església» (GE 9).

La imatge oficial del Pare Rupnik

La família, com a realitat sacramental, conté un potencial encara inexplorat, enorme, per realitzar la comunió de les persones amb Déu.

El mateix Pare Rupnik, autor de la icona oficial de la Trobada, ens n'explica el significat.

«En el centre de la composició hi ha representats Jesús i una figura femenina, la Verge Maria, que representa l'Església i la Humanitat. A l'esquerra veiem els nuvis amb el rostre cobert per un vel, per representar el misteri del matrimoni de què ens parla sant Pau (cf Ef. 5,32). L'apòstol, amb una mà, com el mestre de taula de les noces de Canà, vessa el vi novell que brolla del costat de Crist a la copa de la parella i de totes les famílies que, mirant la imatge, es converteixen així en partícips de l'escena; i al mateix temps, amb l'altra mà, desvela la veritable imatge dels esposos com a partícips de l'amor de Crist i l'Església. La família no és simplement una vida segons la natura, com ho és la de les aus o els peixos. Pel Baptisme, els cristians rebem una vida nova en Crist, una vida que no és segons l'existència de la natura, sinó que manifesta Déu.

»Déu ens fa participar en la seva manera de ser. Amb el seu amor, els esposos cristians mostren al món aquesta nova humanitat unida indissolublement a Déu. No per necessitat, no per llei, sinó per la llibertat de l'estimació. Per això, per a nosaltres, els cristians, el matrimoni és un sacrament. I això canvia totalment el seu significat, perquè un sacrament sempre implica transformació. És dins de la vida natural on l'Esperit Sant fa la transformació del mode d'existència. I ho fa transfigurant la vida natural, no negant-la, sinó assumint-la i transformant-la, de manera que la primacia ja no és de la natura, sinó de la relació amb Déu. La família, com a realitat sacramental, conté un potencial encara inexplorat, enorme, per realitzar la comunió de les persones amb Déu.»

L'Himne de la Trobada

WE BELIEVE IN LOVE

Lletra i música: Marco Frisina

1. Famiglia via di santità,
sei segno dell'amore,
tu doni la speranza,
la gioia, alleluia.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

2. You are in Christ the way of truth
and bring the Gospel to the world,
you testify the beauty
of the world, alleluia.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

3. Seremos fuertes en el dolor
constantes en la prueba,
y a nosotros su Espiritu,
siempre nos animará.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

4. Famiglia, via di gioia,
risplende in te la grazia
sei luce, sei speranza
per il mondo, alleluia.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

5. Famille voie de charité,
vivant tè moi gnage
l'amour Dieu est ta lumière,
et ta vrai richesse.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

6. Familia, ti resoa
a voz forte de Jesus,
nos chama a seguirlo,
testemunhas da caridade.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

7. Rodzina silna jest służbą,
wzajemnym przebaczeniem,
przysięgam cię w miłości swej,
tam radość i świętość jest.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

8. Familie, Weg der Heiligkeit
und Zeichen der Liebe,
du schenkst Hoffnung
und Freude. Halleluja.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

9. Djiama, ni djiya mutakatifu
uko kipa ji ya mapendo,
u-na panaka tumayini na fu rah.
Halleluia

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

10. A jia shi sheng jie zhi di
a jia shi ai di xiang zheng,
ni ci yu wo men xi wang,
xi le, halliluya.

*We believe in love
we believe in life
we will come with you,
alleluia. (bis)*

Celebració de Barcelona de la Missa d'obertura i Vetlla de Pregària

Dimecres 22 de juny

SEMINARI CONCILIAR DE BARCELONA
Diputació 231

**L'amor familiar:
vocació i camí
de santedat**

Dimecres 22 de juny

Missa d'obertura i vetlla de pregària

Seminari Conciliar
C/ Diputació 231, 08007 Barcelona
20:00- Missa presidida pel Bisbe Javier
20:45- Vetlla de pregària

Més informació:
<https://n9.cl/emf2022>

ENCUENTRO MUNDIAL de las FAMILIAS
ROMA, 22-26 JUNIO 2022

Església Arxidiocesana de Barcelona
SECRETARIAT PASTORAL FAMILIAR

20.00 MISSA presidida pel Bisbe Javier

El Senyor vol que gaudim de la joia de viure units, en comunió. A l'Eucaristia li oferim les nostres vides esquerdes i ell les fa noves. Ell es dona a nosaltres perquè nosaltres ens donem entre nosaltres.

20.45 VETLLA DE PREGÀRIA AMB ADORACIÓ EUCARÍSTICA

Després de la missa tindrem una estona d'intimitat amb el Senyor. Un espai per deixar que Ell parli al cor de cadascú i al cor de cada matrimoni. Agenollats junts, davant del Santíssim Sagrament, sentirem la seva mirada i escoltarem amb el cor la Paraula de Déu, cantarem i pregarem junts.

22.00 PICA-PICA de comiat

La comunió és per a la trobada amb els altres. Som cos de Crist, membres de la seva Església, per portar la seva joia al món. Ens trobarem al claustre del Seminari per celebrar que l'Església és una gran família, família de Déu, al servei del món.

Congrés Teològic-Pastoral familiar on-line des de Roma

A Roma hi haurà 5 conferències i 10 panells amb 30 presentacions de testimonis i recursos pastorals que es podran seguir en directe amb traducció simultània. Tractaran de posar en relleu la riquesa amagada en cada família i que cal que sigui descoberta perquè pugui ser lliurada a l'Església. Oferiran continguts concrets i pràctics que puguin arribar a la vida concreta de cada família i donar idees vàlides per a la pastoral familiar. Animem-nos a seguir-les en grup, per posar en comú el que s'ha escoltat, i fer, així, que penetri en la pròpia vida i en la comunitat. **Espai de trobada i seguiment conjunt a Barcelona: parròquia Verge de la Pau (Pl. de Ferran Casablanques, 4, Barcelona).**

Del dijous 23 al dissabte 25 de juny
Conferències i panells

SUMARI DEL PROGRAMA DEL CONGRÉS PASTORAL

Conferència n. 1:

ESGLÉSIA DOMÈSTICA I SINODALITAT

PANEL I: Matrimonis i sacerdots junts per construir l'Església

PANEL II: Joves i persones grans junts per l'Església de demà

Conferència n. 2:

L'AMOR FAMILIAR: MERAVELLÓS I FRÀGIL

PANEL I: L'amor familiar en la prova

PANEL II: Acompanyar la maternitat i la paternitat

Conferència n. 3:

IDENTITAT I MISSIÓ DE LA FAMÍLIA CRISTIANA

PANEL I: Ser cristians en l'era digital

PANEL II: Vocació i missió en les perifèries existencials

Conferència n. 4:

EL CATECUMENAT MATRIMONIAL

PANEL I: Formar acompanyants i formadors: laics, sacerdots i seminaristes

PANEL II: La comunió familiar, un estil de comunicació eclesial

Conferència n. 5:

FAMÍLIA CAMÍ DE SANTEDAT

PANEL I: Camins de santedat

PANEL II: Matrimonis i famílies: santedat en la quotidianitat

**L'amor familiar:
vocació i camí de
santedat.**

De dijous 23 a 25 de juny

Congrés de pastoral familiar on-line des de Roma

5 conferències,
10 panells,
30 testimonis
i recursos pastorals.

Més informació:
<https://n9.cl/emf2022>

X ENCUENTRO MUNDIAL
de las FAMILIAS
ROMA, 22-26 JUNIO 2022

Església Arxidiocesana
de Barcelona
SECRETARIAT PASTORAL FAMILIAR

Més informació per al seguiment del Congrés
a <https://www.romefamily2022.com/es/wmof/>

Jornada familiar a Barcelona amb jocs, tallers i sorpreses

Dissabte 25 de juny
9.30-18 h

Col·legi Pare Manyanet Les Corts
Travessera de les Corts 331, Barcelona

Cal inscripció prèvia a través d'aquest codi QR

- Amb la participació dels moviments de pastoral familiar
- 9 tallers o xerrades, a escollir. Alguns per a parelles (P), d'altres per a tota la família, inclosos joves i nens (F) i d'altres per a adolescents (A). I un altre per a tots. Total 10
- 3 tandes de tallers-xerrades amb 4 tallers per tanda. Podreu escollir-ne un a cada tanda
- Jocs i activitats per als nens i adolescents conduïts per monitors-catequistes durant tot el dia
- Dinar familiar. Cada família es portarà el seu dinar. A l'escola disposarem de plats, gots, tovallons, cafè i llet

9.30-10 OBERTURA DE PORTES I ACOLLIDA

- 10-11.30 h Primera tanda de tallers
- Descobrir el tresor (F)
  - Mirades, mirar estimant (P)
  - Essència, des del nostre interior (P)
  - Triunfar con adolescentes (P): xerrada-col·loqui

11.30-12 PAUSA-CAFÈ

- 12-13.30 h Segona tanda de tallers
- Cada gest és una pregària (F)
  - Tu què ets, cercle o quadrat? (F)
  - Per a una bona relació, l'ingredient secret ets tu (P)
  - Good love, la educació afectivo-sexual de los hijos (P): xerrada

14-16 DINAR COMPARTIT I ESBARJO

- 16-17.30 h Tercera tanda de tallers
- Descobrir el tresor (F)
  - Mirades, mirar estimant (P)
  - Cap al millor de mi (A)
  - Good love, la educació afectivo-sexual de los hijos (P): xerrada

17.30-18 H TOTS JUNTS

- En aquesta cordada, millor acompanyats!

Vine... i viuràs!

Dissabte 25 de juny

L'amor familiar: vocació i camí de santedat

JORNADA FAMILIAR

Col·legi Pare Manyanet
Les Corts,
Travessera de les Corts, 221, 08029 Barcelona.
9:30 - 18:00- Jocs, tallers i sorpreses.

Més informació:
<https://n9.cl/emf2022>

Formulari d'inscripció:
<https://bit.ly/3L7LCRQ>

ENCUENTRO MUNDIAL X FAMILIAS
de los
ROMA. 22-26 JUNIO 2022

Església Arxidiocesana de Barcelona
SECRETARIAT PASTORAL FAMILIAR

Per qualsevol consulta podeu adreçar-vos a
secretaria.familia@arqbcn.cat o al telèfon 93 453 86 59

Taller per a famílies. Descobrir el tresor de la relació que ens fa créixer com a família

Taller per a parelles. Aprendre a estimar amb la mirada

Taller per a parelles. Connectar amb allò que tots compartim en el nostre interior

Taller per a famílies de dansa contemplativa: pregar amb tot el cos i tota l'ànima

Taller per a parelles. El secret d'una bona relació està en les qualitats o defectes de l'altre? I si estigués en mi?

Taller per a famílies. Les nostres diferències poden ajudar o dificultar la comunicació: com podem treballar-les?

Taller per a joves que vulguin conèixer i desenvolupar la seva pròpia personalitat

Xerrada-col·loqui. Quan els pares s'estimen es converteixen en un referent atractiu i, consegüentment, passen a ser una autoritat

Good Love és una resposta a la demanda plantejada per Amoris Laetitia de proveir de recursos pares i educadors en matèria d'educació afectiva sexual dels seus fills. És el resultat de la col·laboració d'experts de diferents països. Aquesta plataforma també serà presentada a Roma durant la X Trobada Mundial de les Famílies

Taller final de cloenda que farem tots junts

Celebració de Barcelona de la Missa de Cloenda i connexió amb l'Àngelus del Sant Pare

Diumenge 26 de juny

BASÍLICA DE SANTA MARIA DEL MAR

10.30 MISSA conclusiva presidida pel Bisbe Sergi

i amb els cants acompanyats per la Capella de música de Sant Pau del Camp.

12.00 h CONNEXIÓ en directe amb l'Àngelus en què el Sant Pare tancarà

l'Any Família Amoris Laetitia i clourà la X Trobada Mundial de les Famílies amb un missatge d'enviament a les famílies. La identitat i la missió familiar van indissolublement unides.

**L'amor familiar:
vocació i camí de
santedat.**

Diumenge 26 de juny

Missa i Àngelus amb el Sant Pare

Basílica de Santa Maria del Mar
Plaça de Santa Maria 1, 08003, Barcelona.

10:30 – Missa presidida pel Bisbe Sergi
12:00 – Àngelus, missatge del Sant Pare

Més informació:
<https://n9.cl/emf2022>

ENCUENTRO MUNDIAL de las FAMILIAS
ROMA, 22-26 JUNIO 2022

Església Arxidiocesana de Barcelona
SECRETARIAT PASTORAL FAMILIAR

Agenda de celebracions diocesanes

ARQUEBISBAT DE BARCELONA

Missa presidida pel Bisbe Javier Vilanova i vetlla de pregària

22 juny 2022, 20-22 h Seminari Conciliar de Barcelona,
Diputació 231, Barcelona

Congrés pastoral familiar on-line des de Roma

23-25 juny 2022. <https://www.romefamily2022.com/es/wmof/>
Espai de trobada a la Parròquia Verge de la Pau (Plaça de Ferran
Casablanques 4, 08022 Bcn) per seguir-lo conjuntament

Jornada familiar amb jocs, tallers i sorpreses

25 juny 2022, 9.30-18 h Col·legi Pare Manyanet Les Corts,
Travessera de les Corts 331, Barcelona

Missa presidida pel Bisbe Sergi Gordo i Àngelus amb el Sant Pare

26 juny 2022, 10.30-12.30 h Basílica de Santa Maria del Mar,
Plaça Santa Maria 1, Barcelona

BISBAT DE SANT FELIU

Missa presidida pel Bisbe Agustí Cortés i Àngelus amb el Sant Pare, catequesi i testimonis i dinar de germanor

26 juny 2022, 10.30-16 h Parròquia de Sant Pere de Sant Pere
de Ribes

Per a més informació: Sergio 625 37 06 97, Juan Antonio 645 93
87 16, familia@bisbatsantfeliu.cat

BISBAT DE TERRASSA

Celebració diocesana amb el Bisbe Salvador Cristau

26 juny 2022, Santuari Mare de Déu de la Salut (Ctra. de Caldes
C-1413-km 24, 08202 Sabadell).

17-18h Xerrada *Viure la fe a casa* amb Riqui Muñoz i Inés Amor
i Diàleg *Hi ha coses que no canvien* amb Pep Borrell
de moderador. Activitats i inflables per als nens.
18.30h Missa presidida pel Bisbe Salvador Cristau

ARQUEBISBAT DE TARRAGONA

Celebració diocesana amb l'Arquebisbe Joan Planellas,

Diumenge 26 de juny, a les 10.30 h, a la parròquia de Sant Pere
i Sant Pau de Tarragona.

Eucaristia presidida per l'Arquebisbe Joan, tallers sobre
la família cristiana i aperitiu de germanor.

BISBAT D'URGELL

Celebració diocesana amb Eucaristia presidida per l'Arquebisbe Joan-Enric Vives.

Dissabte 18 de juny, 10.30h Seminari, C/ Bisbe Benlloch.
5a Jornada diocesana amb la participació de matrimonis
i activitats per als infants i joves.

Reptes plantejats durant l'Any Família Amoris Laetitia

Amb la convocatòria d'aquest any, el Sant Pare va deixar clar que amb la seva exhortació *Amoris Laetitia* no pretenia tan sols oferir un bonic text a les famílies, sinó plantejar un conjunt de línies de treball pastoral que va concretar en 5 propostes.

1. Difondre els continguts de l'exhortació. El mateix Sant Pare ens els ha desgranat amb 10 vídeos i amb textos de suport, així com també ho ha fet el pare Francesc Riu amb les 68 fitxes d'«una cadena d'amor». Ha estat un goig poder treballar aquestes reflexions en grups parroquials o moviments. Déu té una paraula d'estimació per a cada situació familiar que omple de joia i renova l'Església i la societat. Caminem junts amb les famílies per ajudar a descobrir-la!

2. Anunciar que el sagrament del matrimoni és un do i té en si mateix una força transformadora de l'amor humà. El Sant Pare ha proposat enfortir els itineraris d'acompanyament al matrimoni en clau catecumenal. Els nuvis tenen dret a saber que el seu amor prové de Déu i que units a Ell podran superar totes les dificultats de la vida. Ens anima la perspectiva de treballar en favor d'unes comunitats obertes a l'acollida dels nuvis amb itineraris que els acompanyin abans i després del seu matrimoni!

3. Fer de les famílies protagonistes de la pastoral familiar. Una família cristiana viu la seva estimació com a força per donar-se als altres. Al llarg d'aquest any

hem vist l'aparició de diverses iniciatives liderades per matrimonis que per mitjà de recessos, escoles de famílies, webs, vídeos, apps... volen mostrar al món la bellesa del matrimoni cristià. Que les famílies ens deixem esperonar per aquesta missió!

4. Conscienciar els joves, per tal que es formin en la veritat de l'amor al qual estan cridats. Són molts els joves desitjosos d'una educació afectiva-sexual orientada al do de si mateixos, d'espais on poder madurar el discerniment de la seva vocació, on obrir-se a la voluntat del Senyor per a les seves vides. Admira la seva capacitat per cercar i trobar respostes. Compartim experiències, donem-les a conèixer!

5. Ampliar la mirada i l'acció de la pastoral familiar, perquè es converteixi en transversal, inclusiva dels esposos, els infants, els joves, els solters, els vidus, les persones grans i totes les situacions de fragilitat familiar. Fruit d'aquest impuls, al llarg d'aquest any hem començat a celebrar la Jornada dels avis i la gent gran, la Setmana del matrimoni, han aparegut iniciatives i associacions per acompanyar la fragilitat familiar...

La tasca és immensa i també les possibilitats de resposta i el goig de poder aportar un granet de sorra. Podeu informar-vos a la web: <https://pastoralfamiliar.esglesia.barcelona/> o contactant amb el Secretariat diocesà de Pastoral Familiar: secretaria.familia@arqbcn.cat.

Pastoral Familiar

AGUSTÍ CORTÉS SORIANO

BISBE DE SANT FELIU DE LLOBREGAT

La Pastoral Familiar pretén anunciar positivament el tresor que conté la família com a comunitat de vida i d'amor

Per què centrar la nostra atenció, un cop més, sobre la família, dedicar-li un any, lliurar-se pastoralment a promoure la família cristiana? Més enllà de celebrar el cinquè aniversari de l'exhortació apostòlica *Amoris Laetitia*, una primera i senzilla resposta és que estem units a la tasca de Crist de salvar la humanitat. La salvació de la humanitat passa per la salvació de la família. Ens ho repetia el papa sant Joan Pau II i aquesta veritat és avui encara més vigent.

Aquests dies trobo en un article d'opinió una cita interessant de Romano Guardini: «La família és l'únic recurs que té la naturalesa perquè l'individu no arribi a dissoldre's.» És qüestió de supervivència.

Qualsevol persona humana responsable hauria de secundar, enfortir i promoure la família. Més encara si aquesta persona desitja mirar la realitat amb els ulls de l'Evangeli, és a dir, de la Doctrina Social de l'Església. Som conscients que si desapareix la família, desapareix l'ésser humà i la seva dignitat. Perquè la família és el primer i fonamental espai on la persona pot experimentar que és estimada per ella mateixa, més enllà de les seves qualitats, mèrits o utilitat.

El problema és que potser aquesta família no existeix, o n'existeix només un succedani, per satisfer altres necessitats. Fa anys em confessava una professora de sociologia que el problema més important que tenien en el seu departament a l'hora de realitzar un treball de recerca sobre la realitat familiar era arribar a definir el que era una família. No es tractava d'una qüestió de diccionari, sinó de l'existència d'una realitat capaç de ser identificada. De fet, fa un temps es propugnava «la família optativa», defensada en nom de la llibertat individual.

Ens sorprenen grans paradoxes. Es generalitza l'experiència de solitud: encara que és buscada, alhora és patida. Les enquestes, a més, diuen que la família és una de les realitats més desitjades (valorades), fins i tot entre els joves, mentre que és la institució més desatesa i fins i tot agredida. La solitud i les crisis familiars se sofreixen, però els enquestats no inclouen la família entre les preocupacions més urgents.

La Pastoral Familiar no pretén denunciar sense més aquestes realitats, sinó anunciar positivament el tresor que conté la família com a comunitat de vida i d'amor. Comunitat - vida - amor, entesos com a realitats de l'Esperit de Crist, són part essencial de la Bona Notícia que salva la humanitat. Una causa que mereix el lliurament de cada fidel cristià i de tota l'Església.

LA PASTORAL FAMILIAR EN ACCIÓ I AL SERVEI DE LA VIDA FAMILIAR

La pastoral familiar és l'activitat amb la qual l'Església transmet l'estimació de Déu per la família.

Sou nuvis, parelles, casats civilment? **Prepareu-vos per rebre el sagrament del matrimoni!**

Busqueu una comunitat en la qual créixer com a família? **Els moviments de pastoral familiar, l'Acció Catòlica General us esperen!**

Voleu formar-vos per ser uns bons agents de pastoral familiar? **L'Església és mare i mestra!**

Voleu conèixer la vostra fertilitat o diagnosticar els seus problemes? **La naprotecnologia i els mètodes naturals de reconeixement de la fertilitat et poden donar resposta.**

Teniu inquietud per l'educació dels vostres fills? **Sigueu brúixoles en el seu camí!**

Esteu patint una relació difícil a nivell familiar? **Estem al vostre servei per acompanyar-vos!**

La teva família s'ha trencat i el teu cor està ferit? **El Senyor t'estima i vol la teva pau!**

Estàs embarassada i necessites ajuda? **No estàs sola!**

Has patit abusos o maltractaments? **Es pot passar del dolor a la gràcia!**

La vida t'ha fet gran? **Tens molt a compartir!**

ET PODEM ACOMPANYAR EN TOTES AQUESTES REALITATS

Web del Secretariat diocesà de pastoral familiar

Església Arxidiocesana
de Barcelona

SECRETARIAT DIOCESÀ
DE PASTORAL FAMILIAR

Diputació 231, 08007 Barcelona.
Correu: secretaria.familia@arqbcn.cat,
Telèfon 934 538 659.

JOAN-ENRIC VIVES
Arquebisbe d'Urgell

Veniu, Esperit Sant, i renoveu-nos

Avui és la Pasqua de Pentecosta!
Crist Ressuscitat culmina la seva obra i ens envia el seu mateix Esperit!
Avui culmina la Pasqua de Resurrecció, ben granada de fruits!
Avui és el dia de la unitat de les llengües que estaven disperses,
el jorn de l'Esperit Sant baixant a habitar entre els homes i dones,
donant-se als creients perquè siguem temples seus.
Avui la comunió i la fraternitat triomfen,
avui s'enforteix el recorregut sinodal, per fer camí junts,
avui som enviats amb un foc ardent dintre nostre,
amb la missió de predicar la Bona Nova de la Salvació,
i omplir el món d'amor i de consol.

Necessitem l'Esperit Sant.
I per això, amb tota l'Església, li demanem que vingui,
que renti el que estigui brut, que encoratgi els cansats,
i que renovi les nostres vides i la creació sencera,
amb el foc del seu Amor etern.

Veniu, Esperit Sant, renoveu-nos
i ompliu-nos dels vostres set dons sagrats,
com en el dia del baptisme i de la confirmació:
la saviesa i l'enteniment, el consell i la fortalesa
la ciència, la pietat i el sant temor de Déu.

Veniu, Esperit Sant,
i feu que donem els fruits de la vostra acció divinitzadora:
l'amor, el goig, la pau, la paciència, la bondat,
la fidelitat, la mansuetud, la sobrietat.

Veniu i feu-nos sentir la tendresa de l'amor del Pare!
Veniu i doneu-nos l'alegria renovada
Veniu i amorosiu les nostres sequedats
Veniu i guarieu-nos de tota tristesa
Veniu i ompliu-nos d'amor i de bones obres
Veniu i foragiteu totes les pors
Veniu i ensenyeu-nos a pregar confiadament
Veniu i doneu-nos coratge per canviar el món
Veniu i conduïu-nos a la glòria.

A tots, Santa Pasqua de Pentecosta!

«No hi ha res
a dulcificar,
ser vell
és una sort»

Anna Freixas, escriptora i autora de «Yo, vieja»

L'escriptora Anna Freixas ha estat reconeguda amb el Premi Amics de la Gent Gran en la seva darrera edició.

Reivindica poder dir amb orgull «soc vella» i així ho proclama en el seu llibre *Yo, vieja. Apuntes de supervivencia para seres libres* (Capitán Swing, 2021) que ha resultat tot un èxit de crítica i lectors. Anna Freixas Farré (Barcelona, 1946), doctora en Psicologia i professora ja jubilada de la Universitat de Còrdova, ha estat reconeguda amb el Premi Amics de la Gent Gran en la seva darrera edició per la seva contribució en la defensa dels drets de les persones grans i en la construcció d'una nova mirada sobre la vellesa que trenqui amb els prejudicis, els estigmes i els estereotips que veiem en el nostre dia a dia. Dialoguem amb l'escriptora al programa *Àngels*, de Ràdio Estel.

Per què hi ha gent que es molesta perquè es digui d'una persona que és vella o que és gran?

La nostra societat ha atorgat a la paraula *vella* o *vell* una quantitat de connotacions negatives que no tenen cap raó de ser, perquè en realitat ser vell vol dir que no ets jove, que has viscut molts anys, que has

tingut la sort de viure i d'això, n'hem d'estar orgullosos. El problema és quedar-te pel camí. Ser vell vol dir que estàs en un moment important del cicle vital, no que estàs fatal; de fet, a qualsevol edat podries estar fatal. Ser vell no és indicatiu forçosament de dependència.

Per què hi ha aquestes connotacions negatives?

Si un argument fos que no aporten a la societat... però és que passa tot el contrari. Els grans aporten una gran quantitat de beneficis, a la societat: tant pel seu bon fer, per la seva saviesa, per la seva experiència, per la seva disponibilitat, per la seva generositat...

Potser es vol suavitzar un terme que, en el fons, no és despectiu, sinó que és una realitat...

És una realitat no forçosament negativa; pots ser gran i pots estar bé. És com si les úniques persones que tinguessin problemes a la societat fossin els vells, quan en realitat hi ha quantitat de persones de totes les edats que són un problema per a la societat. I molta gent gran que no són un problema, sinó que són

una ajuda. Fixem-nos quants pares i mares grans ajuden els seus fills, amb els seus nets, o quan la crisi del 2008 que, de fet, el país es va sostenir gràcies a les pensions de les famílies formades per homes i dones grans. A aquestes connotacions negatives també hi contribuïm quan intentem dulcificar el terme. No hi ha res a dulcificar, ser vell és una sort.

Entén que els que no hem arribat a la seva edat siguem una mica sobreprotectors?

Això és una arma de doble tall; és cert que hi ha coses que abans les feies i ara no les pots fer, però també hi ha moltes coses que les fas i les pots fer molt bé. L'ajuda crec que, d'una banda, cal saber demanar-la i, de l'altra, saber oferir-la, però oferir-la quan te la demano. Una cosa és que em respectis, com jo a tu, però l'ajuda moltes vegades produeix invalidesa, incapacita les persones, impedeix que segueixi mantenint la meua independència.

Una de les seves lluites és preservar l'autonomia dels grans...

És important que la nostra veu s'escolti. Per exemple, si vas al metge i aquest parla amb la meua filla o fill i no parla amb mi... soc jo la que té el meu cos, la que sé què em passa i què no, sé el que em convé i el que no. Hi ha una sobreprotecció que és una forma d'invalidar les persones velles.

A Yo, vieja es trenquen els clíxés que estigmatitzen la vellesa i fa pensar en la discriminació que pateixen les dones grans. Ser dona i ser vella, seria una doble discriminació?

La nostra societat, ho deia la Susan Sontag, ha dissenyat un doble estàndard: per un costat, un espai de major visibilitat, de la vida afectiva i sexual dels homes quan són vells, i una invisibilitat de les dones, o una consideració com deia l'autora: *quan els homes maduren, les dones envelleixen*. El mateix procés és vist amb molta més benevolència socialment, afectivament i sexualment per als homes que per a les dones. També s'ha de tenir en compte que les dones que som velles ara hem estat pioneres en la participació i visibilitat social: som de les primeres que hem estat al mercat laboral, tenim vida pròpia, moltes dones han estat a la

Freixas posa al centre del debat la necessitat urgent de canviar la forma com veiem i tractem les persones grans.

«Ser vell vol dir que estàs en un moment important del cicle vital, no que estàs fatal»

«Hi ha una sobreprotecció que és una forma d'invalidar les persones velles»

política, a la cultura... Però no tenim un mirall en què mirar-nos, perquè no tenim altres dones que hagin estat models per a nosaltres. Podríem dir que estem construint una nova vellesa per a les dones i també per als homes. Els homes, el model que tenen, tampoc els ajuda gaire.

Per què?

Quan ens acostem a la vellesa disposem d'algunes eines, per exemple, l'autonomia en termes d'intendència i vida quotidiana, el fet de tenir vincles i relacions de comunitat i de xarxa amb altres persones. Tot això és un capital amb el qual les dones ens acostem a la vellesa més pobres, més malaltes, però més felices que molts homes. La prova és que de cada 4 suïcidis, 3 són homes grans.

Què vol dir això?

En aquesta socialització, als homes els falten coses que la societat aparentment els dona, però íntimament ells no tenen: els vincles, la intimitat, les relacions, les amistats, no els *amigotes* per parlar de futbol, sinó aquelles persones amb les quals podem comunicar les nostres preocupacions, establir confidències i ajudar-nos a donar sentit a la nostra vida.

Els homes normalment tenim més por de fer-nos grans que les dones? O les dones us adapteu molt millor a aquesta situació natural de fer-se gran?

Els homes tenen alguns aspectes que formen part del món exterior (diners i un major reconeixement social), per exemple, un home de 70 anys pot tenir una nòvia vint o trenta anys més jove i no passa res. Això no passa (o no passa tant) en les dones. Però això no és suficient per viure. Per viure cal una capacitat per la independència, per la intenció, per resoldre la teva vida dia a dia i tenir xarxes. El més important per envellir bé és tenir xarxes de persones amb les quals comparteixes coses; poden ser aspectes espirituals, emocionals, culturals, polítics, socials, afectius, de molts tipus. Que serveixen perquè quan tu et llesves al matí sentis que la teva vida té sentit.

I que n'aprenem els uns dels altres...

La interdependència forma part de les xarxes. Jo avui t'ajudo a tu, demà m'ajudes a mi. Avui tens una necessitat, per molt que tinguis 30 o 40 anys, i jo per molt que en tingui 70 o 80 et puc ajudar. Aquesta comunicació i aquest vincle permet que no passi res greu.

Per què vas escollir aquest títol tan potent per al llibre, *Yo, vieja*?

Fa quaranta anys que treballo aquest tema, vaig començar amb 30 anys i m'he anat fent vella i he seguit aprenent. Crec que, tots i cadascun de nosaltres, o fem una deconstrucció d'aquest estigma o ser vell és un camí que la gent intenta dissimular o emmascarar. No podem viure quaranta anys de la vida (dels 50 als 90) demanant perdó per existir o sentint que hem de semblar que som joves. No. Ara que la vida ens regala tants anys és moment de poder mostrar que ser vell no és cap desgràcia sinó que, al contrari, és una fita a la qual hem arribat i de la qual podem estar contents i orgullosos de com hi hem arribat. Quanta gent té 80 i 90 anys i són superinteressants! Hem de convidar a construir una vellesa interessant.

Hi ha gent que amaga l'edat que té. No és el seu cas. Què et sembla quan et diuen que no els aparentes?

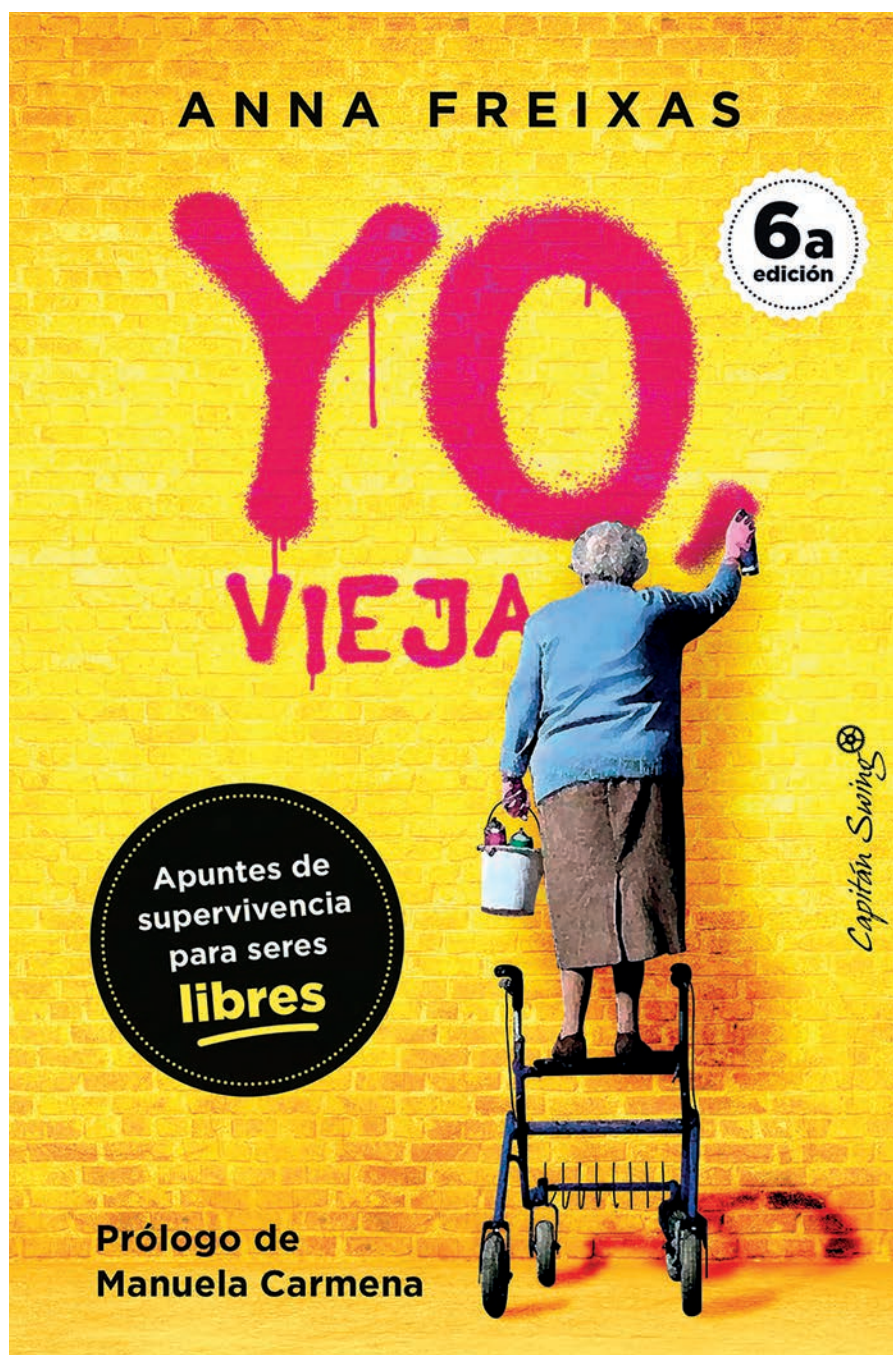
Jo sempre dic: «No els aparento, però els tinc.» I quan dic: «Jo que ja soc vella, penso tal cosa», hi ha qui em diu: «No, tu no ets vella.» Dic: «Sí, soc vella, deixa'm ser vella.» Cosa que no vol dir que estigui feta un desastre, soc vella, afortunadament vella.

Ser autònom no vol dir estar sol. A vegades es confonen aquests termes?

Sentir-se sol és una condició anímica que té a veure amb el tenir o no tenir xarxes. Hi ha gent que no té vincles, no els ha cultivat o han tingut relacions de parella molt tancades. Tenir altres vincles és fonamental. Sento que la meua vida és ara més divertida que mai.

«Les dones ens acostem a la vellesa més pobres, més malaltes, però més felices que molts homes»

«El més important per envellir bé és tenir xarxes de persones amb les quals comparteixes coses»

COMENTARI DE LA PARAULA

L'Esperit ens fa apòstols

GLÓRIA MONÉS

Al captard, hora de les ombres, Jesús s'apareix a uns deixebles enclaustrats per la por. La seva salutació és: *shalom!*, paraula que significa molt més que el nostre mot «pau» car expressa l'harmonia plena entre Déu i l'ésser humà, entre cos i ànima, entre les persones, entre els pobles, així com entre els humans i el medi ambient. En boca del Ressuscitat, *shalom* significa la pau que és Ell mateix. A continuació, Jesús mostra als seus deixebles el senyal de les ferides a les mans i al costat; són el seu DNI, signe del seu amor fins a l'extrem. Amb aquest gest posa de manifest la indissoluble relació entre passió i resurrecció. El text diu que «els deixebles s'alegraren». Superades les pors sota l'impuls del *shalom*, esclata l'alegria; aquella alegria que Jesús havia promès i que ningú no ens pot prendre.

Després de desitjar-los *shalom* per segona vegada, Jesús pronuncia una frase significativa: «Com el Pare m'ha enviat també jo us envio a vosaltres.» Passa la seva missió als deixebles. L'enviament és sempre una qüestió de confiança. Déu ens regala ara a nosaltres la confiança que abans havia dipositat en Jesús convertint-nos en els seus missatgers. Déu vol actuar a través nostre, prosseguint en nosaltres l'enviament del seu Fill. Quanta confian-

ça! La missió dona a la nostra vida un sentit a mesura que ens obrim a l'acció de l'Esperit. El secret de l'enviament consisteix precisament a deixar actuar Déu en nosaltres i a través nostre. Abans Jesús havia dit: «Com el Pare m'ha estimat així també jo us he estimat a vosaltres.» Aquesta frase s'ha de llegir en paral·lel a la de l'enviament perquè amor i enviament són intercanviables. L'enviament és la llera de l'amor. De la mateixa manera que un corrent d'aigua excava una llera, així també l'amor de Déu en nosaltres obre una llera per on pot fluir el seu amor i la nostra plenitud consisteix a fer que això esdevingui realitat. Jesús corrobora aquest enviament amb el signe bíblic primordial de l'alenada: «Rebeu l'Esperit Sant.» L'Esperit és, doncs, la força motriu de la missió. El Ressuscitat ens dona el seu Esperit de vida perquè anunciem el seu missatge, el seu perdó i, sobretot, el seu amor. Per a Joan, la resurrecció significa que l'Amor és més fort que la mort i això agermanat amb el perdó, que és el cimal de l'amor. L'Esperit recrea els deixebles fent-los homes i dones nous; en definitiva, els fa apòstols. Celebrar-ho avui significa per a nosaltres obrir-nos a aquesta experiència.

M. CLAUSTRE SOLÉ

Religiosa de la Companyia de Maria, biblista

CONSULTORI BÍBLIC

P. JAUME SIDERA, cmf

Què pensava Jesús de l'autoritat política? (i II)

Jesús ens diu: «Al Cèsar el que és del Cèsar. A Déu el que és de Déu» (Mc 12,17). I pel que fa als líders religiosos d'Israel ens diu que diuen i no fan, que són incoherents. Es fan dir pares, mestres i guies, però de fet tots som germans. El més gran entre vosaltres que es posi al vostre servei (Mt 23,2-4.13)

És curiosa l'actitud de Jesús davant Herodes Agripa. Es creu el lleó de Judà i no passa de guilla astuta. Ells dos es troben a Jerusalem (Lc 13,32-33), i la resposta de Jesús és un silenci eixordador. I la resposta d'Herodes a l'alçada de la seva categoria moral. A Pilat li recordarà que la seva pretesa autoritat no s'aguanta per enlloc.

Edificant l'actitud que té davant d'Anàs i davant de Caifàs. Jesús calla. Però quan l'interpel·la com a gran sacerdot, li respon tal com és, conscient que li va la vida.

Com veu l'apocalipsi el Rei dels reis i el Senyor dels senyors? Ell és el cavaller fidel i veraç, el jutge just. És «la Paraula de Déu», el bon Pastor valent. I tanmateix, «vesteix un mantell, xop tot ell de sang». Continua servint. És el mirall en què els polítics i els líders religiosos es poden mirar.

PER A CONSULTES:

REDACCIO@CATALUNYACRISTIANA.CAT

Diumenge de Pentecosta

Lectura primera

Ac 2,1-11

Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se

Lectura dels Fets dels Apòstols:

Durant la celebració de la diada de la Pentecosta es trobaven tots junts en un mateix lloc quan, de sobte, se sentí venir del cel un so com si es girés una ventada violenta, i omplí tota la casa on es trobaven asseguts.

Llavors se'ls aparegueren com unes llengües de foc que es distribuïren i es posaren sobre cadascun d'ells. Tots quedaren plens de l'Esperit Sant i començaren a expressar-se en diversos llenguatges, tal com l'Esperit els concedia de parlar.

Residien a Jerusalem jueus piadosos provinents de totes les nacionalitats que hi ha sota el cel. Quan se sentí aquell so, la gent hi anà i quedaren desconcertats, perquè cadascú els sentia parlar en la seva pròpia llengua. Estranyats i fora de si deien: «No són galileus, tots aquests que parlen? Doncs, com és que cadascun de nosaltres els sentim en la nostra llengua materna? Entre nosaltres hi ha parts, medes i elamites, hi ha residents a Mesopotàmia, al país dels jueus i a Capadòcia, al Pont i al'Àsia, a Frígia i a Pamfília, a Egipte i a les regions de Líbia, tocant a Cirena, hi ha forasters de Roma, hi ha jueus i prosèlits, hi ha cretencs i àrabs, però tots nosaltres els sentim proclamar les grandeses de Déu en les nostres pròpies llengües.»

Al·leluia

Veniu, Esperit Sant, ompliu el cor dels vostres fidels i enceneu-hi la flama del vostre amor.

Salm responsorial

103

Beneeix el Senyor, ànima meva.
Senyor, Déu meu,
que en sou de gran.
Que en són de variades, Senyor,
les vostres obres,
la terra és plena de les vostres
criatures.

*R. Quan envieu el vostre alè, Senyor,
renoveu la vida sobre la terra.*

Si els retireu l'alè, expiren
i tornen a la pols d'on van sortir.
Quan envieu el vostre alè,
reneix la creació, i renoveu la vida
sobre la terra. *R.*

Glòria al Senyor per sempre.
Que s'alegri el Senyor contemplant
el que ha fet, que li sigui agradable
aquest poema, són per al Senyor
aquests cants de goig. *R.*

Evangelí

Jn 14,15-16.23b-26

*L'Esperit Sant us farà entendre tot el
que us he dit*

Lectura de l'evangelí segons sant Joan:

En aquell temps Jesús digué als seus deixebles: «Si m'estimeu, guardareu els meus manaments; jo pregaré el Pare, que us donarà un altre Defensor, l'Esperit de la veritat, perquè es quedi amb vosaltres per sempre.

»Qui m'estima farà cas del que jo dic; el meu Pare l'estimarà i vindrà a viure amb ell. Els qui no m'estimen no fan cas de les meves paraules, que no són meves, sinó del Pare que m'ha enviat. Us he dit tot això mentre era amb vosaltres, però el Defensor, l'Esperit Sant que el Pare enviarà en nom meu, us farà recordar tot el que us he dit i us ho farà entendre.»

Lectura segona

Rm 8,8-17

*Tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu
són els fills de Déu*

Lectura de la carta de sant Pau als cristians de Roma:

Germans, els qui viuen d'acord amb les mires naturals no poden agradar a Déu. Però vosaltres no viviu segons les mires naturals, sinó segons les de l'esperit, perquè l'Esperit de Déu habita en vosaltres, i si algú de vosaltres no tingués l'Esperit de Crist, no seria de Crist. Però si Crist està en vosaltres, encara que el cos hagi de morir per culpa del pecat, com que sou justos, l'Esperit és la vostra vida. I si habita en vosaltres l'Esperit d'aquell que va ressuscitar Jesús d'entre els morts, també, gràcies al seu Esperit que habita en vosaltres, aquell que va ressuscitar el Crist d'entre els morts donarà la vida als vostres cossos mortals.

Germans, nosaltres tenim un deute, però no amb la carn, que ens obligaria a viure com ho demana la carn. Perquè si visquéssiu així, moriríeu; en canvi, si per l'Esperit feu morir les obres pròpies de la carn, viureu.

Tots els qui viuen portats per l'Esperit de Déu són els fills de Déu. Perquè vosaltres no heu rebut pas un esperit d'esclaus que us faci viure una altra vegada en el temor, sinó un esperit que ens ha fet fills i ens fa cridar: «Abbà, Pare!» Així l'Esperit s'uneix personalment al nostre esperit per donar testimoni que som fills de Déu. I si som fills, també som hereus: hereus de Déu i hereus amb Crist, ja que sofrim amb ell per arribar a ser glorificats amb ell.

Calendari de la setmana

Lectures de la missa, santoral i altres celebracions

(CICLE LITÚRGIC C; FERIAI II)

TEMPS DE PASQUA

(SALTERI: SETMANA 1)

Juny

5. DIUMENGE

Diumenge de Pentecosta (S), Vermell. Lectures: Fets 2,1-11 / Salm 103 / Romans 8,8-17 / Joan 14,15-16.23b-26

SANTORAL: Bonifaci, ab. i mr.; Sanç, mr.; Zenaida, vg.

6. DILLUNS

Benaurada Verge Maria, Mare de l'Església (MO), Blanc. Lectures: Gènesi 3,9-15.20 / Salm 86 / Joan 19,25-34

SANTORAL: Artemi, Càndida i Paulina, mr.; Bertran d'Aquilea, b.; Josep M. Peris, prev. i mr.; Marcel·lí Champagnat, prev. i fund.; Norbert, ab. i fund.

7. DIMARTS

Fèria, Verd. Lectures: 1 Romans 17,7-16 / Salm 4 / Mateu 5,13-16

SANTORAL: beata Anna de Sant Bartomeu, rel.; Pere i Vistremond, mr.; Robert, ab.

8. DIMECRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 18,20-

39 / Salm 15 / Mateu 5,17-19. Tortosa: **Dedicació de la catedral (S)**, Blanc.

SANTORAL: Cal·líope, mr.; Guillem, b.; beat Jaume Berthieu, mr.

9. DIJOUS

Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre (F), Blanc. Lectures: Isaïes 52,13-53,12 / Salm 39,6ab.9bc.10.11ab / Lluc 22,14-20

SANTORAL: beata Anna-Maria Taigi; Efrem, doctor; beat Josep Anchieta, prev.; Martí, erm.; Pelàgia, vg. i mr.; Prim i Felicià, mr.

10. DIVENDRES

Fèria, Verd. Lectures: 1 Reis 19,9a.11-16 / Salm 26 / Mateu 5,27-32

SANTORAL: Asteri, b.; Maurici, ab.

11. DISSABTE

Sant Bernabé (MO), Vermell. Lectures: Fets 11,21b-26;13,1-3 / Salm 97 / Mateu 10,7-13

SANTORAL: Adelaida, rel.; Lleó III, p.

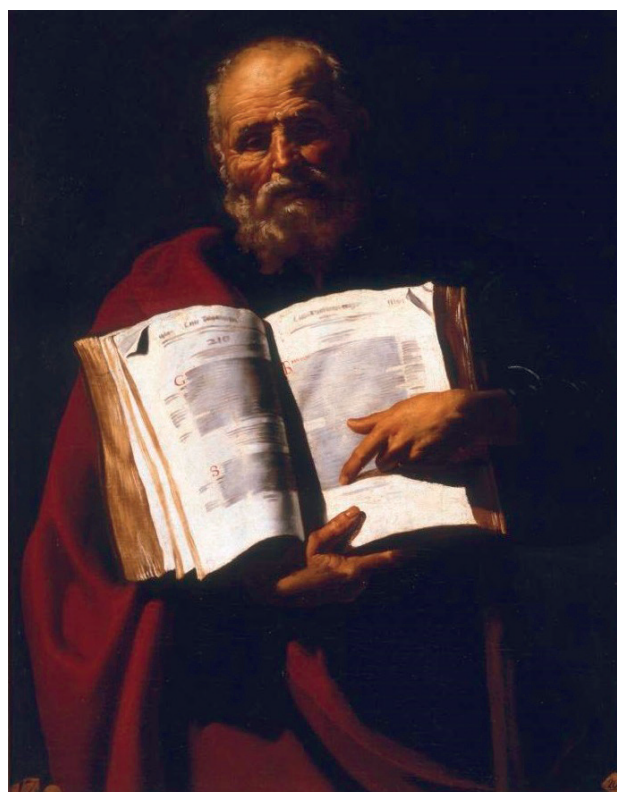

El Sant 11 JUNY

Sant Bernabé

La primera comunitat cristiana va ser la de Jerusalem, formada pels apòstols i pels seguidors que se'ls van anar afegint. Seguint el manament de Jesús d'estimar-se gratuïtament els uns als altres, ho tenien tot en comú i ajudaven els necessitats. Un dels rics que es va vendre les propietats per ajudar els pobres va ser sant Bernabé.

Segons el llibre dels Fets dels Apòstols, Bernabé era originari de l'illa de Xipre, però vivia a la ciutat de Jerusalem. En convertir-se a Crist i veure les necessitats d'alguns dels germans en la fe, es va vendre unes terres que tenia per socórrer-los econòmicament. Juntament amb sant Pau va emprendre diversos viatges pel Pròxim Orient per predicar la Bona Nova de Jesús i organitzar les comunitats cristianes incipients, sobretot la d'Antioquia. Com sant Pau, Bernabé també era partidari de no exigir el compliment de la llei jueva als cristians provinents del paganisme, donant així a l'Església una dimensió universal. Va evangelitzar la seva Xipre natal, juntament amb sant Marc, i allà va ser martiritzat.

Cloem el temps de Pasqua

CONSOL MUÑOZ
Franciscana Missionera

Passats cinquanta dies, des del diumenge de Resurrecció del Senyor fins al diumenge de la vinguda de l'Esperit Sant, acaba el temps pasqual. Temps fort en el calendari litúrgic.

Després de la conclusió del temps pasqual, deixem pas a la continuïtat del temps litúrgic de durant l'any o temps ordinari, que vam interrompre en el seu moment per encetar el temps de Quaresma. Ara reprenem la setmana desena. En el reinici d'aquest temps trobem unes festivitats importants del Senyor, com ara Jesucrist, Gran Sacerdot per sempre, la Santíssima Trinitat, el Santíssim Cos i Sang de Crist i el Sagrat Cor de Jesús.

En aquest temps ordinari seguirem aprofundint en la persona de Jesús, el seu missatge i la manifestació del seu amor misericordiós. Sobre això tenim les paraules de sant Ambrós, que va dir bellament: «Allò que en altre temps va tenir lloc ara ho veiem cada dia. Les meravelles de Crist no deixen de ser actuals, malgrat ser tan antigues, i vivifiquen per la gràcia; no queden enterrades en l'oblit, sinó que es renoven per la força. Pel poder de Déu no hi ha res que sigui abolit, no hi ha res que sigui passat, sinó que per la seva grandesa tot és present, tot aquell temps és avui» (Sermó 9). Per tant, les accions de Je-

sús, en els evangelis, les hem de viure en present, no com una cosa que va passar i prou. Al contrari, ens predisposen a conèixer més i millor Jesús, la seva vida i els seus ensenyaments, i a actuar en conseqüència en la nostra vida.

Visquem els diumenges com a Pasqua setmanal. Sabem que el Senyor sempre és present en la seva comunitat, però des de la primera generació apareix, amb un èmfasi particular, la força de la seva presència el dia del diumenge, que és presentat com el dia de la trobada de la comunitat cristiana amb el seu Senyor. La perspectiva radical del diumenge és que, cada vuit dies, els cristians celebrem el memorial de la victòria pasqual de Crist.

Aquest memorial no és només un record d'aniversari, sinó que comporta la realitat del que es commemora, és a dir, que el Senyor gloriós continua estant present amb el mateix dinamisme, amb què ho va fer els primers dies de Pasqua. D'aquesta manera influeix en la nostra història amb la mateixa força del principi. La Pasqua es va inaugurar aleshores, però ara continua creixent i desenvolupant-se en i per nosaltres, sempre amb la presència misteriosa del Senyor, sobretot el diumenge.

Trobada pasqual al castell de Penyafort

XAVIER AYMERICH

El diumenge 15 de maig a la tarda va tenir lloc al castell de Penyafort (Santa Margarida i els Monjos) la Trobada pasqual de la vicaria episcopal del Penedès-Anoia-Garraf. Va ser una trobada molt joiosa per a tothom, ja que feia dos anys que no es podia fer. De fet, estava programada ja en aquest lloc l'any 2020, i dos anys després s'ha pogut celebrar.

Hi van participar unes 300 persones vingudes de les parròquies dels arxiprestats del Garraf, Vila-

franca del Penedès, Sant Sadurní d'Anoia i Piera-Capellades. La trobada va tenir una primera part per conèixer aquest indret tan emblemàtic, ja que va ser la casa natal de sant Raimon de Penyafort, posteriorment un convent de dominics, i és un lloc molt vinculat a la història de la comarca, de l'Església i del país.

Tres grups

Concretament, els participants es van dividir en tres grups que, de forma rotatòria, van escoltar en llocs diversos i significatius (el pati d'entrada, el celler i el jardí dels monjos) conferències sobre l'edifici de l'antic convent, la història del castell i la biografia de sant Raimon de Penyafort.

Posteriorment, tots els assistents es van reunir a l'església, on es va projectar un audiovisual explicatiu. Després, va tenir lloc la posada en comú de les respostes a les preguntes del Sínode que ha convocat el papa Francesc («Per una Església sinodal: comunió, participació i missió») i que s'han treballat a les parròquies i comunitats. Aquests resums, que van ser llegits pels representants dels quatre arxiprestats, ara seran recollits per elaborar el resum diocesà.

Tot seguit, es va celebrar una missa molt viscuda, presidida pel bisbe de Sant Feliu de Llobregat, Mons. Agustí Cortés, i concelebrada pels preveres i diaques de la vicaria episcopal. La trobada va acabar amb un refrigeri per a tothom.

Cal destacar la magnífica organització a càrrec dels feligresos de la parròquia de Santa Margarida i els Monjos i de l'església de Sant Domènec de la Ràpita, així com la col·laboració de l'Ajuntament i de les entitats del municipi, que van fer possible aquesta jornada tan festiva, participada i enriquidora.

A l'església es van posar en comú les respostes a les preguntes del Sínode convocat pel papa Francesc.

Postals des d'Andalusia

Temps de fires

Andalusia ha viscut i continua vivint el seu «temps de fires i festes», que coincideix amb la primavera i amb els mesos d'estiu. Ja han passat les fires de Sevilla, de Jerez de la Frontera, de Còrdova, i de moltes altres poblacions. Les fires, ja se sap, tenen com a argument central «el descans col·lectiu» en espais lliures, lluminosos, oberts de bat a bat a tothom. Les fires constitueixen aquell «món màgic» per a la infantesa, amb els clàssics «caballitos» com es deia abans, des dels «cavallets», a les «cadires voladores», les «nòries», i tantes altres atraccions que hi ha al Real de les fires.

Està clar que tots necessitem no només descans, sinó festa. Una festa en la qual tothom pugui participar, esplaïar-se, conèixer i contemplar la vida, encara que siguin només unes jornades, de color de rosa. Per a això, res millor que molts «atractius i atraccions», que ens permetin oblidar els «mals moments», per internar-nos en aquest altre món d'«una visible convivència» en casetes familiars, en les clàssiques passejades de cavalls pel Real i en aquest altre món sempre màgic del circ, del teatre, de les casetes amb el seu aparador de jocs.

El poble sobirà necessita la fira per assaborir la vida, i no de manera virtual, a través d'ordinadors, sinó en viu i en directe, en companyia propera i estreta convivència. La fira ofereix paisatges de colors com els vestits de farba-lans, el so continuat del picament de mans, els *tablaos* flamencs, els balls multitudinaris... La fira és soroll i bullicia, però també alegria a dojo, mentre tothom intenta «ofegar les penes i els neguits», amb una copa de bon vi i amb un brindis que «només prometi encara que no comprometi» Per nosaltres, per tots nosaltres, els que vivim i somiem, somiem i caminem amb il·lusió!

ANTONIO GIL
Sacerdot i periodista

Cartes

Avortar, interrompre la vida

Cal dir les coses clares, encara que sigui amb cruesa. Avortar és matar una vida, és una actuació deliberada per provocar l'expulsió d'un fetus i la vida és un do de Déu, no un dret de les dones.

Des del precís moment de la concepció existeix una vida, un ésser humà, que cal respectar i ajudar sempre. Tots hem de defensar i protegir la vida, començant per les lleis dels governs, que també han d'ajudar els professionals mèdics que volen fer objecció de consciència. Un metge cura, cuida, però no mata. És una veritable barbaritat permetre avortar als 16 anys i, a més, sense el permís dels pares.

El do més gran que tenim les dones és poder ser mares. Qui no en vulgui ser —per la raó que sigui—, hi ha mil maneres per evitar un embaràs, també l'abstinència, però el que no es pot permetre és acabar amb una vida.

Cal més educació del propi cos i de la persona, actuant sempre amb responsabilitat i, valorar el fet de saber dir: no, prou. No tot s'ha de provar —i menys en edats primerenques—, no tot s'ha de permetre, ja hi haurà temps i, sempre, dins d'una relació d'amor vertader i fidel amb respecte i diàleg, no només sexe per plaer.

MONTSERRAT ROSELL PUJOL

Quin goig

Quin goig tenim les persones grans quan les nostres netes ens fan saber que esperen una criatura.

Quin goig tenim cada vegada quan surten de la visita del ginecò-

leg, ens venen a veure, i ens ensenyen, o ens envien per WhatsApp, l'ecografia d'aquella vida que creix dins seu.

Quin goig tenim quan ens ensenyen que ja es comença a moure per ella mateixa.

Quin goig tenim quan ens diuen que ja saben si es nen o nena i li posen nom, i ja li parlen i li posen música.

Quin goig tenim quan aquella petita vida, que va començar nou mesos abans, ara ja la podem tenir als nostres braços.

DANIEL PINYA BATLLELL

La pau és possible

Al voltant de la martiritzada Ucraïna, tan durament provada per la destrucció de la guerra cruel i insensata, hi ha també signes d'esperança, que s'alcen poderosos enmig de tanta desolació, com els de tantes portes obertes de famílies i comunitats que estan acollint emigrants i refugiats a tot el vell continent.

No falten actes de veritable caritat que són una benedicció per a les nostres societats, sovint degradades per tant egoisme i individualisme, i que ens recorden que la pau és possible, que és responsabilitat de tots, i que ha de començar, en primer lloc, per la conversió dels nostres propis cors.

JESÚS DOMINGO MARTÍNEZ

Podeu enviar les cartes a:

redaccio@catalunyacristiana.cat

El llegat jueu de la catedral de Barcelona surt a la llum

Una exposició mostra documents de la comunitat jueva medieval conservats a l'Arxiu capitular

EDUARD BRUFAU
Barcelona

La ciutat de Barcelona, com la resta de Catalunya i de les corones de Castella i Aragó, va mantenir al llarg de l'edat mitjana una important minoria jueva que exercia un destacat paper social i cultural. Aquestes comunitats, concentrades en barris específics, els anomenats calls, es van mantenir —malgrat la discriminació creixent i els episodis de violència— fins al 1492: aquell any els Reis Catòlics van obligar tots els jueus dels seus dominis a triar entre la conversió o l'expulsió. D'aquesta manera s'extingia en sec el judaisme hispànic, però deixava una ingent quantitat de documentació escrita, reflex de la seva activitat quotidiana: testaments, capítols matrimonials, contractes de compravenda, processos judicials, cartes, etc.

La catedral barcelonina durant segles va funcionar també com a seu notarial, i com la resta de ciutadans els jueus de la ciutat, que la tenien a tocar del call, en van fer un ús habitual. Fruit d'això, aquest arxiu capitular ha preservat un important fons documental referent a la comunitat jueva, amb milers de pergamins, una part dels quals ara s'exposa al públic general per primera vegada.

Un projecte cultural de caire interreligiós

L'exposició *Descobrim la memòria jueva a la Catedral de Barcelona* es va inaugurar el mes de maig i és de caràcter permanent. Es tracta d'una iniciativa conjunta del Capítol catedralici i de la pla-

Alguns dels documents exposats estan escrits íntegrament en hebreu.

taforma cultural jueva Mozaika, per la qual cosa som davant d'una interessant col·laboració interreligiosa. La mostra s'ha instal·lat a l'Arxiu vell de la catedral, que data del segle XVI i que es troba situat al trifori interior del temple, la galeria situada just damunt de les capelles laterals. Dins les vitrines s'hi poden veure peces significatives, com ara documents signats per Salomó ben Adret, un dels rabins més coneguts de Barcelona, així com la llista de conversos forçats arran de la violència antijueva del 1391.

La mostra és el resultat de tres anys de recerca d'un equip liderat per Clara Jáuregui, investigadora principal del projecte i comissària de l'exposició. Segons explica Jáuregui, la tasca ha estat ingent perquè ha consistit a identificar un per un —d'entre els 40.000 pergamins

Més informació i reserves:

<https://catedralbcn.org>
arxiu@catedralbcn.org
<https://mozaika.es/visita>

Agustí Codinach

dral de Barcelona i canonge arxiver, Mn. Robert Baró, celebra que l'exposició hagi tornat a fer pública la vida de tots aquells barcelonins de segles enrere: «L'arxiu és la casa de les paraules i torna a fer presents aquells que ja no hi són però que no volem oblidar. Aquestes famílies jueves eren conciutadans nostres que visqueren als nostres mateixos carrers i cases, i que conformaven el call de la ciutat de Barcelona.» Mn. Robert Baró, per part del Capítol de la catedral, i Eva Fortes, presidenta de l'associació Mozaika, es feliciten per aquesta iniciativa interreligiosa, que ha permès treure a la llum el passat jueu de la ciutat. Fortes qualifica la col·laboració entre el Capítol de la catedral i l'entitat que presideix com a «històrica i única en el panorama europeu actual, i ha d'ajudar a fer més visible la comunitat jueva, tant la passada com l'actual».

Les visites a l'exposició s'han de reservar prèviament per mitjà de les pàgines web de la catedral o bé de l'associació Mozaika, i són sempre guiades. Per raó de les dimensions de l'arxiu els grups han de ser reduïts (un màxim de quinze persones). S'ofereix la possibilitat de complementar l'exposició amb la visita a la casa Adret, seu de Mozaika, situada al cor del call jueu i considerada la casa més antiga de Barcelona.

de l'arxiu— els documents que feien referència a la comunitat jueva barcelonina. El més antic es remunta al segle IX, encara que la majoria es poden datar entre els segles XIII i XV. Habitualment estan escrits en llatí, però en alguns es fa servir el català o l'hebreu. Jáuregui assegura que la iniciativa és «un gran pas per al patrimoni jueu català, ja que s'obre al públic un fons de coneixement sobre la vida jueva medieval que abans només era accessible a un nivell acadèmic. Aquesta documentació és valuosa perquè ajuda a reconstruir la vida privada d'aquestes persones: els oficis que exercien, les relacions familiars, els conflictes, etc. Gràcies a aquests pergamins tenim moltíssima informació sobre el dia a dia d'aquesta comunitat».

El director de l'Arxiu de la cate-

Un arxiu excepcional

L'abundant documentació referent a la comunitat jueva que es troba a l'Arxiu capitular de la catedral de Barcelona és poc habitual dins del panorama dels arxius eclesiàstics europeus. La importància i veïnatge de la comunitat jueva barcelonina medieval i el fet que aquest arxiu no hagi patit mai cap destrucció, expliquen en bona part aquesta singularitat.

Més enllà dels documents referents al judaisme, l'arxiu és important perquè conserva la documentació que la catedral ha anat produint de manera ininterrompuda des de fa més de mil anys. És especialment valuós els fons de 40.000 pergamins, el de còdexs medievals (uns 200), així com el de papirs, datats entre els segles V i VIII. Tot el fons documental arriba als 1.400 metres lineals; dit d'una altra manera, posats un damunt de l'altre els documents de l'Arxiu de la catedral de Barcelona tindrien l'alçada del Mont Caro, el cim dels Ports de Beseit.

Finalitza la restauració de la capella de Santa Llúcia de la catedral de Barcelona

D'estil romànic, és un edifici emblemàtic de la Ciutat Comtal

REDACCIÓ
Barcelona

Les obres de restauració de la capella de Santa Llúcia de la catedral de Barcelona han finalitzat durant el primer trimestre d'aquest any. La capella romànica de Santa Llúcia és un edifici emblemàtic de la ciutat de Barcelona, situat a la confluència dels carrers del Bisbe i de Santa Llúcia.

La restauració s'ha dut a terme per revertir el deteriorament de les pedres exteriors, que s'havia accentuat des de l'any 2010. La restauració de la coberta de la capella l'any 2019 va marcar l'inici de la intervenció. Els processos restauradors han aturat el deteriorament de la pedra i han permès netejar les fissures del morter i reomplir-les amb morter de calç. Alhora, s'ha netejat la brutícia incrustada per la contaminació ambiental i per la pol·lució amb la tècnica del sorrejat.

La restauració ha estat realitzada íntegrament per l'empresa ECRA, especialista en restauració arqueològica. Les restauradores Ana Ordóñez i Mariana Kahlo també han intervingut la peça que hi ha al timpà de la porta de la capella. Es tracta d'un oli sobre

tela enganxat al mur, obra del pintor Joan Llimona, de principis de segle XX, que es trobava sota una capa de vernís molt ennegrit que no permetia distingir-ne el contingut.

Per acabar la intervenció global de l'edifici resta només restaurar les campanes, de mitjan segle XIX, obra d'Isidre Pallès, i tornar-les a penjar a l'espadanya.

Protectora de la vista

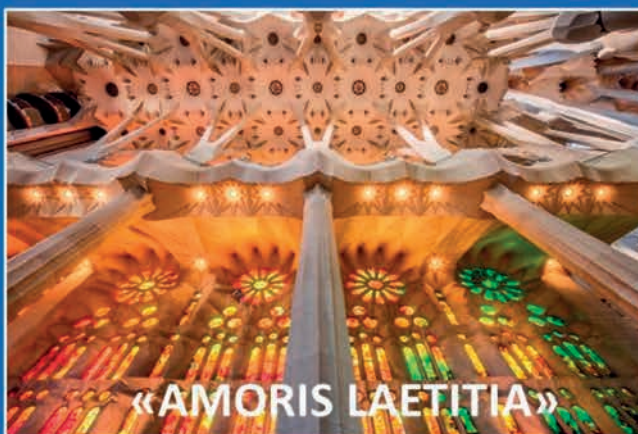
Segons una *Passió* del segle V-VI, santa Llúcia va patir diverses tortures i li haurien arrencat els ulls durant la persecució de Dioclecià un 13 de desembre del 304 (o 305). Altres tradicions ens parlen que el seu cos fou portat a Constantinoble i, més tard, a Venècia, on és venerada. És patrona de les modistes i protectora de la vista. La tradicional fira que s'organitza als peus de la catedral barcelonina consta dataada ja l'any 1786. La capella de la santa, situada en un angle de la catedral, és del 1268, promoguda pel bisbe Arnau de Gurb (1252-1284), de Barcelona.

La pintura del timpà de la porta de la capella és obra del pintor Joan Llimona.

Agustí Codinach

65

LA MISERICÒRDIA ocupa un lloc central en l'acció pastoral

Francesc no podia concloure aquest capítol vuitè sense recórrer a l'argument de **la misericòrdia** per donar sentit ple a moltes de les seves reflexions.

Tanmateix, abans ell ha volgut manifestar amb rotunditat que el fet de subratllar la importància de la misericòrdia, la compassió, la comprensió i el perdó, en plantejar la qüestió tan espinosa de les situacions 'irregulars' en la vida matrimonial, no suposa renunciar a la decidida proposta de l'ideal del matrimoni, sinó ben al contrari.

El papa Francesc no vol que res del que ell ha escrit en aquest capítol sigui mal interpretat. És a dir, cal que els principis siguin formulats i defensats amb tota claredat, però no podem ignorar la radicalitat de l'Evangeli de Jesús, que és model de misericòrdia.

Això també ha de ser prou conegut, i cal que tothom en sigui coneixedor.

«La tebior, qualsevol forma de *relativisme*, o un excessiu respecte a l'hora de proposar-ho, constituïria una falta de fidelitat a l'Evangeli i també una falta d'amor de l'Església envers els mateixos joves.

Comprendre les situacions excepcionals mai no implica ocultar la llum de l'ideal més ple ni proposar menys del que Jesús ofereix a l'ésser humà» (AL 307).

En arribar als darrers apartats d'aquest capítol, Francesc posa la mà damunt el seu cor i ens manifesta els seus sentiments amb molta claredat, tal com ja ho havia fet quan va escriure la seva primera exhortació apostòlica: ***Evangelii Gaudium***. Que ningú no pensi que ara ho improvisa.

«Sense disminuir el valor de l'ideal evangèlic, cal acompanyar amb misericòrdia i paciència les etapes del creixement de les persones al llarg del camí», deixant espai a «la misericòrdia del Senyor, que ens estimula a fer tot el bé possible.

Comprenc els qui prefereixen una pastoral més rígida que no doni lloc a cap tipus de confusió. Però crec sincerament que Jesús vol una Església atenta a la bondat que l'Esperit sembla enmig de la feblesa humana: **una Mare que, alhora que transmet clarament el seu ensenyament objectiu, «no renuncia al bé possible, encara que corri el risc d'embrutar-se amb el fang del camí»** (AL 308).

D'altra banda, **Francesc també manifesta comprensió per les persones que prefereixen una acció pastoral més rígida que no doni lloc a cap tipus de confusió.** Però, segons ell, aquest criteri no és evangèlic, i no podem caure en aquesta temptació. L'Evangeli sempre haurà de ser la font d'inspiració en l'acció pastoral.

«Els pastors de l'Església, en proposar als fidels l'ideal ple de l'Evangeli i la doctrina de l'Església, han de fomentar que els més febles siguin tractats amb compassió, evitant agreujar les situacions i emetre judicis massa durs o impacients. El mateix Evangeli ens exigeix que no jutgem ni condemnem.

Jesús «espera que renunciem a cercar aquells refugis personals o comunitaris que ens permeten mantenir-nos a distància del remolí de la desgràcia humana, i que entrem en contacte amb les vides dels altres i coneguem el poder de la tendresa. Sempre que ho fem, la vida se'ns complica meravellosament» (AL 308).

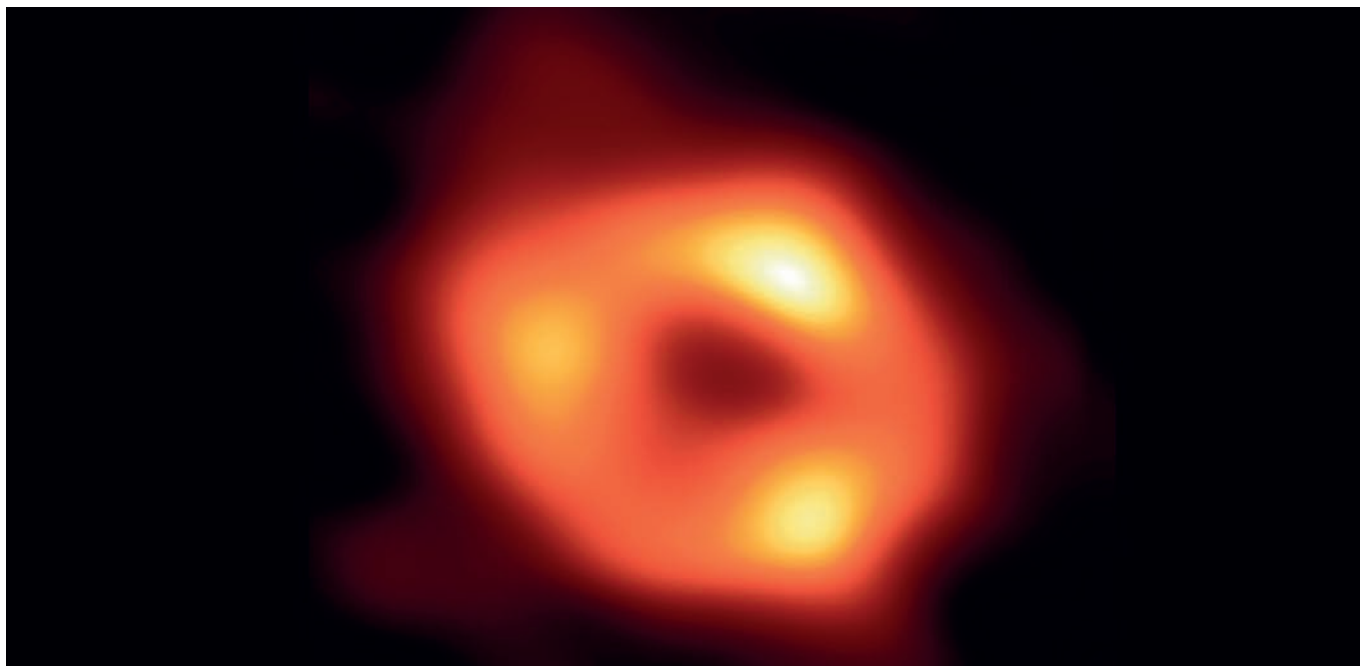
Segons el mateix papa Francesc, és providencial que aquestes reflexions hagin estat publicades en el context de l'Any Jubilar de la Misericòrdia.

«En la diversitat de situacions que afecten totes les famílies, l'Església té la missió d'anunciar la misericòrdia de Déu, el cor palpitant de l'Evangeli, que per mitjà de la misericòrdia ha d'impregnar la ment i el cor de tota persona. L'Església, esposa de Crist, fa seu el comportament del Fill de Déu, que surt a l'encontre de tots, sense excloure ningú.

L'Església sap molt bé que Jesús mateix es presenta com el Pastor de les cent ovelles, no pas de les noranta-nou. Se les estima totes!

A partir d'aquesta constatació, serà possible que el bàlsam de la misericòrdia arribi a tothom, creients i allunyats, com a senyal que el Regne de Déu ja és present enmig nostre» (AL 309).

- Quina impressió t'han deixat aquestes reflexions del papa Francesc sobre l'exercici de la *misericòrdia* en el discerniment de les situacions difícils? Estàs totalment d'acord amb les seves propostes?
- Com a membre de l'Església, quina acció pastoral tens a l'abast per ajudar algun matrimoni que ho necessita, i d'aquesta manera prevenir una possible ruptura?

Recentment s'han obtingut imatges de l'objecte astronòmic conegut per Sgr A*.

ACTUALITATS CIENTÍFIQUES

El «forat negre» del centre de la galàxia

Com sabeu, els astrònoms donen el nom de «forat negre» a aquell astre en què la concentració de matèria que el forma és tan alta que la gravetat que en resulta fa que la velocitat de fuga superi la de la llum i, en conseqüència, ni la llum pot sortir-ne, i per això és negre del tot. Se n'han detectat molts, d'aquests astres i, a més, és ben segur que totes les galàxies en tenen un al seu centre i és al seu voltant que les estrelles van girant gravitacionalment. Per exemple, un dels detectats no fa gaire va ser el que es troba al nucli de la galàxia M87. És enorme; s'ha calculat que té una massa de 6.500 milions de sols.

Ara bé, la nostra galàxia, segons la teoria, també ha de tenir un d'aquests astres en el seu centre. Fins ara només ho deia la teoria, perquè visualment no es pot comprovar. Es troba darrere de tants núvols còsmics que cap telescopi normal el pot albirar. Però una cosa és la llum visible i una altra, tot el conjunt d'ones electromagnètiques que emet al seu voltant. Els astrònoms van decidir construir el Telescopi d'Horitzó d'Esdeveniments (EHT), format per una xarxa global d'onze telescopis, repartits pel món (Amèrica del Nord i del Sud, el Pol Sud, Espanya, Hawaii...), que estan a disposició de més de 300 científics d'una seixantena d'institucions. Poden captar també ones de longitud, més grans que les de la

llum, que travessen els núvols que les de la llum no travessen, i així «veure» més coses, concretament el possible forat negre central, tot traduint el que capten a una visió normal.

I aquesta és la notícia que avui us puc dir. Fent ús de vuit d'aquests telescopis (un d'ells l'espanyol de Pico Veleta, a Sierra Nevada) s'han obtingut imatges de l'objecte astronòmic, conegut per Sgr A* (estel A del Sagitari), que és efectivament el remolí de llum que provoca el forat negre nucli de la nostra galàxia. La detecció es va fer el 2017. S'ha hagut d'estudiar, fer comprovacions i càlculs i s'ha arribat a la certesa que hem pogut «veure» el nostre nucli galàctic. Es tracta d'un astre, situat a 27.000 anys llum de nosaltres, més petit que el del centre de M87, amb una massa de poc més de quatre milions de sols, però amb característiques semblants. La seva imatge es va presentar a rodes de premsa de diverses ciutats el 12 de maig passat, on es va destacar que l'EHT és una col·laboració internacional. A Madrid, el Consell Superior d'Investigacions Científiques també va organitzar la seva posada en coneixement de la troballa.

Com veieu, els científics no paren en els seus esforços per tal de conèixer cada vegada més el cosmos, o sigui, la gran obra de la creació.

FRANCESC NICOLAU
Professor emèrit de la Facultat
de Filosofia de Catalunya

TRADICIONS REMEIERES

El gingebre és molt medicinal

**FRA VALENTÍ SERRA
DE MANRESA**
Arxiver dels Caputxins

El gingebre (llat., *Zingiber officinale*; cast., *jengibre*) és una planta originària de l'Índia i del sud-est asiàtic, i és «oficinal», puix que entra en els preparats farmacèutics. En la medicina popular s'empra l'arrel, car gaudeix de nombroses propietats estimuladores dels sucus gàstrics i és, alhora, molt apta per temperar els dolors gripals i articulars i, també, estimula el bon funcionament del pàncrees, tot facilitant la digestió dels aliments. L'arrel del gingebre, d'olor semblant a la llimona, se sol collir als deu mesos, i cal assecar-la al sol abans de ratllar-la per tal de fer-ne pols i, així, emprar-la tant en la cuina com en la farmàcia, puix que l'arrel del gingebre, barrejada amb llegums, ajuda a mitigar-ne els efectes de l'àcid úric i, a més, redueix els nivells de colesterol en la sang. Tanmateix, un excés de gingebre com a condiment en les menges pot provocar reaccions cutànies.

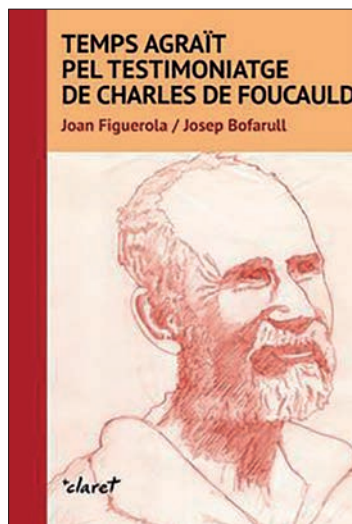
Semblaria que, etimològicament, *gingebre* vindria del sànscrit *sringavera*, un mot que vol dir «banya» i que s'aplica a la planta per la forma

d'aquesta arrel, que és de gust picant i incrementa l'energia de l'organisme donant escalf a tot l'organisme i afavoreix la circulació de la sang. Al gingebre ja s'hi referí en el segle VI aC el savi xinès Confuci i els antics grecs, que la feien venir des de l'Orient; Pedani Dioscòrides en descriví les seves propietats mèdiques i gastronòmiques que, posteriorment, foren recollides i comentades pel cèlebre metge papal D. Andrés de Laguna: «*Cómesese útilmente el jengibre y suélese mezclar en las salsas. Tiene la virtud de calentar y de digerir. Ablanda el vientre ligeramente y es muy agradable al estómago*» (*Acerca de la materia medicinal*, Salamanca 1566, f. 238).

A Europa hom ha intentat de conrear el gingebre, però no és fàcil, ja que cal plantar-ne els esqueixos de l'arrel en una terra que sigui argilosa, però alhora ben drenada; en canvi, sí que ha assolit una gran expansió el conreu de gingebre que els colonitzadors espanyols introduïren a Mèxic i a Jamaica. A l'article vinent, si Déu vol, us parlaré sobre la bisnaga.

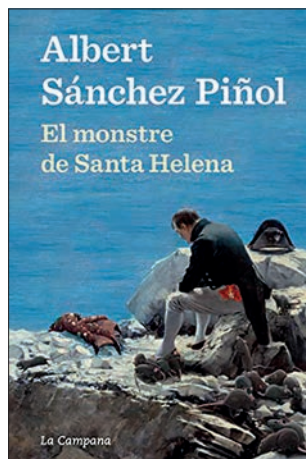
L'arrel del gingebre té nombroses propietats estimuladores dels sucus gàstrics.

**JOAN FIGUEROLA
/ JOSEP BOFARULL**

Temps agraït pel testimoni de Charles de Foucauld
Claret, 2021, 136 pàg.

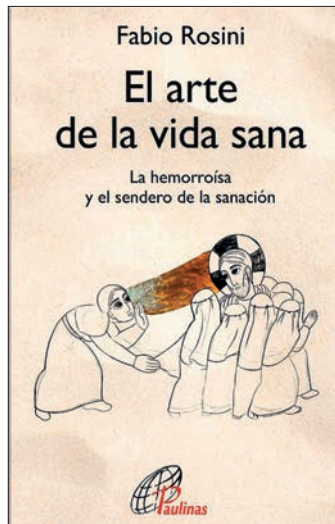
Carles de Foucauld (1858-1916), canonitzat aquest maig passat, és una de les figures espirituals més significatives del nostre temps. Volent imitar la vida senzilla de Jesús a Natzaret, es va establir al desert del Sàhara, on va viure sol fins a la seva mort. La seva vida i escrits han estat font d'inspiració arreu del món.

ALBERT SÁNCHEZ PIÑOL

El monstre de Santa Helena
La Campana, 2022, 301 pàg.

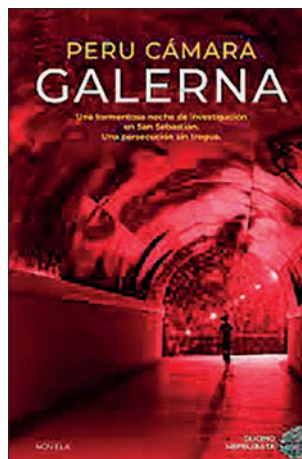
Mai un home ha estat reclòs en una presó més segura, més llunyana i més inexpugnable que Napoleó Bonaparte després de ser derrotat a Waterloo. Tothom sap què li va passar: que el món, fart de les seves ambicions infinites, va decidir tractar-lo com el que era, un geni del mal. I la llàntia on el van tancar es deia Santa Helena.

FABIO ROSINI

El arte de la vida sana
La hemorroïsa y el sendero de la sanación
Paulinas, 2022, 270 pàg.

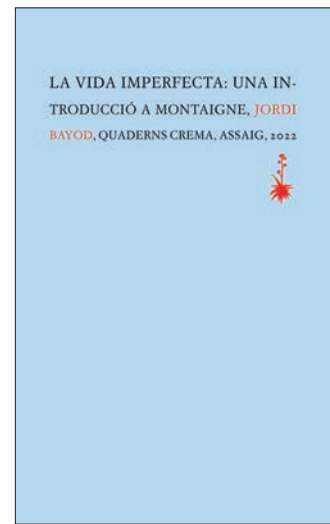
Un llibre ple de tresors i desafiament; una bona teràpia, molt pràctica i experiencial, per a la purificació del cor. El cristianisme és, sobretot, una trobada amb una Persona, que ve, que ens abraça i que amb aquest gest posa en marxa el procés de guariment de totes les ferides, depèn de nosaltres respondre-li.

PERU CÁMARA

Galerna
Duomo Ediciones, 2022, 346 pàg.

Una trucada nocturna interromp la relativa tranquil·litat del forense Aitor Intxaurreaga. Han trobat un cadàver a la Pinta del Vent i ell, el novell de l'Institut Anatòmic, se n'ha de fer càrrec. L'Ertzaintza ho té clar: la mort ha estat accidental. Però, un detall minúscul aixeca les sospites de l'Aitor.

JORDI BAYOD

La vida imperfecta: una introducció a Montaigne
Quaderns Crema, 2022, 280 pàg.

Jordi Bayod, especialista en l'obra de Montaigne i autor d'una traducció de referència dels Assaigs en llengua castellana, explora en aquest llibre docte i aclaridor la trajectòria vital i intel·lectual d'un escriptor que va ser capaç de conciliar les més nobles aspiracions de la humanitat amb la indefugible finitud de l'existència.

JAVIER CERCAS

El castillo de Barbazul
Tusquets Editores, 2022, 397 pàg.

Anys després del que va passar a *Independència*, Melchor Marín ja no és policia: treballa com a bibliotecari i viu amb la seva filla Cosette, convertida en una adolescent. Un dia, la Cosette descobreix que el seu pare li ha amagat com va morir la seva mare, i això la confon i la subleva. A partir d'aquí, la novel·la s'endinsa en un laberint absorbent.

CRÍTICA DE CINEMA

JOSEP ROVIRA I CLAVERAS

Graduat en Cinematografia

MANHATTAN

DIRECTOR: Woody Allen
INTÈRPRETS: Woody Allen, Diane Keaton, Michael Murphy, Meryl Streep, entre altres
MÚSICA: George Gershwin
 Comèdia
 Estats Units
 96 minuts

L'amor a Nova York

Manhattan és una pel·lícula del 1979 dirigida per Woody Allen. L'argument tracta sobre els embolics amorosos entre Isaac (Allen), Mary (Keaton) i Yale (Murphy).

Una història que pot estar passant idènticament a centenars de persones de la mateixa Nova York o de qualsevol altra ciutat. El que és realment remarcable d'aquesta pel·lícula són els diàlegs, l'ús dels espais, i la immillorable fotografia de Gordon Willis, a càrrec també d'altres films de Woody Allen.

Un dels millors inicis de la història del cinema, *Rhapsody in Blue*, de Gershwin, mentre ens presenta l'escenari i la real protagonista de la pel·lícula: Manhattan, «la ciutat que ell (Isaac) estima». L'obra de Gershwin arriba al seu millor moment quan veiem els plans generals de la ciutat que tradueixen en imatges el que serien en poesia uns versos desmesuradament romàntics, en el context de l'argument.

Tant l'Isaac com en Yale no tenen clar què fer amb les seves respectives parelles. Per això, quan surten del bar a la primera escena del film, ells dos caminen per davant, i darrere els segueixen la Tracy i l'Emily, en ombres, com si no existissin, i per si no queda clar, el caminar trontollant d'en Yale les va ocultant, deixant-les fora de vista per a l'espectador. És a dir, hi són, i ho sabem, però ens

costa veure-les.

En aquesta mateixa escena, Yale li diu a Isaac que ha conegut una noia (Mary) que li agrada molt, però que se sent malament per la seva dona, a qui està enganyant. Més endavant, en Yale li presenta la Mary a l'Isaac i s'acabaran ajuntant. Aquesta unió donarà peu a un dels plans més famosos de la filmografia d'Allen.

La Mary i l'Isaac surten d'un taxi, la foscor és total i no els podem ubicar de cap manera. La càmera els segueix pels carrers sense saber on es dirigeixen. Següent escena, passegen el gos, la llum és més clara i el pla més general, els podem col·locar més fàcilment. Tota aquesta estructura ens porta finalment fins al pont de Brooklyn, on ja els podem ubicar totalment, i on ja sabem que els dos s'agraden molt. Presencien l'inici del dia i, amb aquest naixement, neix també el seu amor.

Woody Allen no té res a demostrar, ni en aquell moment ni ara. Els seus diàlegs intel·lectuals no tenen cap altra raó que la mateixa sàtira dels personatges. El seu personatge és pedant, egoista i rondinaire, amb un buit existencial sense remei, però és brillant, el guió és rodó. La dècada dels vuitanta compta amb diverses obres mestres de Woody Allen, i possiblement *Manhattan* és el punt culminant de totes elles.

AMB BON HUMOR

CRÍTICA LITERÀRIA

PERE FÀBREGUES I MORLÀ
Llibreter

Un petit tresor

DAVID JOU (poemes)
SOR ISAURA (fotografies)
En la teva llum
En tu luz
Viena Edicions, 2022, 158 pàg.

Si hi ha un mot per parlar d'aquest llibre és: *bellesa*. Sense la sensibilitat del poeta (quasi podria escriure «del nostre poeta») ni la mirada d'aquesta monja del monestir de Pedralbes, on sor Isaura viu amb intensitat la seva vocació («Jo em trobo amb Déu a través de la fotografia, que és una forma de pregària») no s'entendria com es pot arribar a transmetre aquesta sensació de pau, de misteri excels i d'amor, que el llibre regalima en cada pàgina.

Diu bé la prologuista Rosa M. Prat, en presentar el llibre: «Un encaix perfecte d'aquests dos autors, sor Isaura i David Jou, per mostrar-nos, i parlar de la llum, la llum física i la llum espiritual, la llum dels salms, la llum de Pedralbes.» Jo hi afegiria la llum en majúscules, la de dins del claustre fins a la ciutat, la de la paraula i la imatge fins al més pregon dels sentiments. Un espai on un s'hi troba bé i amb el llibre a la mà pot entrar en comunió amb la bellesa i el repòs espiritual que ens regala el silenci creatiu d'aquest claustre, el més gran d'Europa des del punt de vista arquitectònic, i tan estimat a casa nostra.

Per reblar l'obra, cal reconèixer que l'edició és un clar maridatge amb el missatge dels autors, ben editat, auster i ric alhora, si per riquesa entenem tenir a les mans un petit tresor.

RAUXA

La realitat del joc

La capacitat de jugar és innata en els nens i aquesta facilitat els adults l'aprofitem per educar-los. Els jocs que els proposem cerquen sempre un objectiu, ja sigui moral, pedagògic o terapèutic; per a tal fi s'han de seguir unes normes clares i se solen crear equips que entrenen en competició. Per als petits és una experiència d'exaltació, de posar en acció aspectes personals d'ells que es trobaven adormits; els adults experimentem la satisfacció paternal de veure l'alegria vital de la infantesa, la innocència desplegada sense resistències.

Però el joc infantil per excel·lència té lloc quan no hi intervenen els adults. Aleshores, en absència total de finalitat, pren un caire molt diferent, purament gratuït. El joc consisteix a transformar la realitat, a dotar-la durant una estona d'una significació més profunda i no evident a primer cop d'ull. Així, tot d'una uns estalvis de roba es converteixen en un barret per anar a passejar, unes quantes pedretes en un àpat suculent, quatre branques mal posades en una fortalesa inexpugnable, i aquell nen tranquil i inofensiu en un pirata temible. Es tracta d'una metamorfosi real dels objectes i d'un mateix i, en conseqüència, qui no sap entrar en el joc és digne de compassió. La més petita observació que suggereixi que no hi ha cap plat de macarrons, sinó tan sols quatre pedres, és una lamentable formulació d'ignorància i error. Els nens manifesten alguna cosa de Déu, i no només per la seva innocència, sinó també per aquesta admirable capacitat de transformar en un instant la realitat i omplir-la de sentit.

EDUARD BRUFAU

Agenda

Barcelona

HOSPITAL DE CAMPANYA DE SANTA ANNA

El **dimarts 7 de juny**, a les 19.30, diàleg *Transhumanisme i el nou ordre mundial. Reseteig, pandèmia, guerra i canvi financer* amb Albert Cortina, Jordi Pigem i Peio Sánchez.

CONCERT

El **dimecres 8 de juny**, a les 19.30, concert d'Ensemble Moxo amb sons de l'Amazònia boliviana *Majara'iwa. Resplendor* als Jesuïtes Sarrià – Sant Ignasi de Barcelona.

EN ADORACIÓ

El **dijous 9 de juny**, a les 20.30, pregària a l'església del Sagrat Cor (c/ Casp, 27 – Barcelona).

PARRÒQUIA DE LA MARE DE DÉU DE LA MEDALLA MIRACULOSA

El **dijous 9 de juny**, a les 20.45, adoració amb *lectio divina* (c/ Consell de Cent, 110 – Barcelona).

PREGÀRIA

El **dijous 9 de juny**, a les 19.00, taller-escola de pregària al Casal Don Bosco; el **dissabte 11**, a les 10.30, espai de silenci i pregària (pepe.alaman@salesians.cat).

PARES TEATINS

El **dissabte 11 de juny**, a les 20.30, concert del cor Albada. Taquilla inversa; el **diumenge 12**, a les 17.00, concert solidari de cant coral a favor de la Fundació Manos Providentes. Església de Sant Gaietà, c/ Consell de Cent, 293 – Barcelona.

CATECUMENAT

El **diumenge 12 de juny**, a les 18.00, catequesi del bisbe als catecúmens a l'església de Sant Sever; a les 19.15, eucaristia a la catedral de Barcelona.

Girona

ART

El **dijous 9 de juny**, a les 19.00, conferència de Maite Toneu sobre *La restauració del quadre del Crist a la creu d'El Greco i la proposta de conservació-restauració dels quadres de Joan Carles Panyó* al Casal Marià d'Olot.

Tarragona

CONCERT

El **dissabte 11 de juny**, a les 21.30, concert de Magalí Sare a l'església del Sagrat Cor de Vistabella. Entrades: www.primaveramusical-vistabella.com.

Vic

EXPOSICIÓ BENÈFICA

El **dijous 9 de juny**, a les 19.00, inauguració de l'exposició fotogràfica de sor Isaura a favor de la Fundació Convent de Santa Clara en el context de la guerra d'Ucraïna (c/ Nou de Santa Clara, 62 – Manresa).

CATALONIA SACRA

El **dissabte 11 de juny**, a les 11.30, visita guiada *La capella i l'urna de sant Bernat Calbó* a la catedral de Vic. Inscripcions: tel. 693 720 202.

PREGUEM PER LES INTENCIONS DEL PAPA

Per les famílies cristianes, perquè, amb gestos concrets, visquin la gratuïtat de l'amor i la santedat en la vida quotidiana

Catalunya Cristiana

SUBSCRIPCIONS ANUALS EN CATALÀ O CASTELLÀ

Catalunya, resta de l'Estat espanyol i Andorra: 145 €
Gibraltar i Portugal: 145 €
Resta d'Europa: 222,99 €
Amèrica i Àfrica: 254,19 €
Àsia i Oceania: 325,43 €

Membre de l'APPEC
Associació de Publicacions Periòdiques en Català

El setmanari rep l'ajut de la Generalitat de Catalunya

www.catalunyacristiana.cat

 /catcristiana

 @catcristiana

 catcristiana

 Catalunya Cristiana

Director: Mn. Miquel Ramón Fuentes

Redactors: Eduard Brufau, Miquel Àngel Codina, Macià Grau, Rosa M. Jané, Carme Munté, Joan Andreu Parra, Rosa Peraire
Lingüista: Montserrat Pibernat
Fotògraf: Agustí Codinach

Col·laboradors d'aquesta setmana: Pilarín Bayés, Agustí Cortés, Pere Fàbregues, Antonio Gil, Joan Guiteras, Ignasi Miranda, Victòria Molins, Glòria Monés, Consol Muñoz, Francesc Nicolau, Xavier Padilla, Joan Pallarès-Personat, Dolors Parellada, Quique, Jesús Renau, Francesc Riu, Josep Rovira, Jordi Sánchez, David Serra, Valentí Serra, Lluís Serra, Jaume Sidera, Maria Claustre Solé, Sebastià Taltavull, Montserrat Unterlöhner, P-J Ynaraja

Redacció, administració, publicitat i promoció:

C/ Comtes de Bell-lloc, 67-69 - 08014 BARCELONA

Tel. 934 092 810, Fax 934 092 775

director@catalunyacristiana.cat

redaccio@catalunyacristiana.cat

administracio@catalunyacristiana.cat
(Administració i subscripcions)

publicitat@catalunyacristiana.cat

Fundadors: Mn. Joan E. Jarque i Mn. Francesc Malgosa

Edita: Fundació Catalunya Cristiana per a l'evangelització i la cultura

Administració: Isabel Giral (comptabilitat), Janet Duatis (subscripcions)

Autoedició i compaginació:
Macià Grau

Impressió: Impressions Intercomarcals, SA
Ctra. C-1.411, Km 34. Polígon industrial El Cementiri.

Tel. 938 788 403. Fax 938 788 212 - 08272
SANT FRUITÓS DE BAGES - DLB 14.387/79

EDUARD BRUFAU

Amb motiu dels 500 anys de l'estada de sant Ignasi de Loiola a Manresa, la capital del Bages acollirà del 28 al 30 de novembre el Fòrum Internacional d'Espiritualitat. L'esdeveniment serà coorganitzat per l'ajuntament de Manresa i Religions for Peace International, entitat interreligiosa d'abast mundial. Al capdavant d'aquesta plataforma hi ha Azza Karam, que ens explica l'objectiu de la trobada, de la qual s'espera que aplegui fins a una seixantena de líders religiosos d'arreu del món.

Què n'espera, de la trobada del novembre a Manresa?

Atenció, inspiració i acció. Cal atenció per entendre que el medi ambient ha d'interessar totes les religions; inspiració, perquè hi ha moltes coses que es poden fer en aquest camp, i hem de veure-les; i acció, perquè hi ha moltes iniciatives eficaces que poden ser compartides per les religions d'arreu del món.

Creu que som prou conscients de la relació entre el repte del canvi climàtic i el diàleg interreligiós?

Diria que hi ha diferents graus de consciència en aquesta qüestió. Si mirem les encíclics del papa Francesc, sobretot la primera, *Laudato Si*, veurem que el tema central del document és el lligam entre espiritualitat, en aquest cas el cristianisme catòlic, i el medi ambient i que apunta plans d'acció. L'Església catòlica té una dimensió universal i una gran capacitat de mobilitzar per fer de l'encíclica una manera de viure.

Dins de les religions en general diria que trobem molts nivells diferents de coneixement sobre aquest problema, i part del que volem fer en aquest fòrum és fer augmentar la consciència, que les religions sàpiguen què han de dir en aquesta qüestió. També vull afegir que és important que els fidels de cada confessió entenguin que les qüestions ambientals i la seva fe no es poden deslligar. Però encara hi ha una cosa més important: adonar-se que les diferents religions poden treballar plegades, que les qüestions mediambientals no afecten

Azza Karam és la secretària general de Religions for Peace International

Agustí Codinach

«El missatge que totes les religions han rebut de Déu és que no podem sobreviure sense els altres»

només la seva religió, sinó tota la humanitat. I és per això que hem de col·laborar. Es tracta d'un segon nivell de consciència, i això és el que volem fer en aquest fòrum, treballar plegats.

El pontificat del papa Francesc ha implicat un canvi en l'Església catòlica pel que fa a les qüestions mediambientals?

Crec que correspon als catòlics respondre aquesta pregunta. L'únic que puc dir és que, a causa del pes del món catòlic i de l'atenció que li posen els mitjans de comunicació, el Papa té una gran capacitat real d'influir, també en la qüestió ambiental. És bo que sigui així, però ha de quedar clar que no pot influir ell tot sol, que també calen les altres religions.

Actualment tenim guerra a Ucraïna, a Síria, al Iemen... Com es pot assegurar la pau entre religions i entre nacions?

La pau no és només una qüestió religiosa, sinó principalment política. És evident que falta voluntat real d'entesa. Avui les Nacions Uni-

des, creades després de la Segona Guerra Mundial per assegurar la pau al món, són extremadament febles. Per què? Perquè els estats i els líders d'aquests estats governen d'una manera individualista, guiats pels seus propis interessos. Podem dir que, per desgràcia, l'instint darwinista de supervivència animal que porta els més forts a imposar-se, s'ha convertit en la nostra manera de pensar i d'actuar. No hi ha sentit de comunitat. I això és perillós, a part d'absurd, perquè les amenaces (pandèmies, canvi climàtic...) no coneixen fronteres, i afecten tots els països. El missatge que totes les religions han rebut de Déu és que no podem sobreviure sols, al marge dels altres.

És optimista respecte el futur?

Soc creient, tinc fe i, per tant, tinc esperança. Crec que com més difícil són els desafiaments als quals ens enfrontem, més responsabilitat tenim de respondre-hi tots alhora. I aquesta entesa no és cap quimera perquè, si ho volem, és possible.

DESCARREGA'T JA LA NOVA APP DE

ràdio estel

Disponible a

